

Tervetuloa Saiman Puistoon Kesäjuhlille
kesäkuun 28. – 30. päivinä

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, kesäk. 26 – Wed. June 26, 1996

FINNISH AMERICAN WEEKLY

92. vuosikerta Vol. XCII No. 26

50 cents

Valmiusjoukot lyöty lukkoon

Eduskunta hyväksyi viime viikolla kansainväliseen kriisihallintaan käytettävän valmiusjoukon perustamisen hallituksen suunnittelemana tavalla. Asiaa koskeva selonteko läpäisi äänestyksen luvuin 128-51.

Vähemmistöön jäi keskusta, ja vasemmisto-opposition kannattama esitys siitä, että rauhanturvatoiminnan valmiuksia parannetaan kehittämällä nykyistä rauhanturvakoulutusta.

Opposition rinnalla äänesti kolme vihreiden kansanedustajaa ja yksi vasemmistoliiton edustaja. Yksi sosiaalidemokraatti painoi tyhjää.

Ensimmäiset valmiusjoukkoon koulutettavat vapaaehtoiset valitaan heinäkuussa palvelukseen astuvien varusmiesten joukosta läntiseltä maanpuolustusalueelta. Keväällä alkavaan koulutukseen valitaan komppanian verran miehiä.

Koulutus toteutetaan osana varusmieskoulutusta. Sen päätyttyä vapaaehtoiset voivat ilmoittautua valmiuteen osallistua reservissä tapahtuvaan jatkokoulutukseen.

(Demari)

Hillary Clinton Suomeen

Ensimmäinen nainen Hillary Rodham Clinton tekee vierailun Suomeen heinäkuussa. Presidentti Bill Clintonin puoliso saapuu Helsinkiin tiistaina 9. heinäkuuta ja lähtee seuraavana päivänä.

Vierailuohjelmasta ei ole vielä kerrottu virallisesti, mutta Yhdysvaltain Suomen-suurlähettiläs Derek Shearer vahvistaa, että rouva Clinton ainakin lounastaa presidentti Martti Ahtisaaren ja rouva Eeva Ahtisaaren seurassa.

(AL)

Kesäjuhlilla Saiman Puistossa

Keltä lienevät nämä vuosikymmenten takaiset kesäjuhlavieraat? Jos joku voi tunnistaa tässä Raivaajan arkiston valokuvassa olevan pariskunnan (kuva ilmeisesti 1920-luvulta), ottakaa yhteys: Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 4 - 16

It's Festival time!

Suomen kartanoiden ovet avautuvat vähitellen matkailijoille

Lounaisen Suomen vuraat kartanot pitkien koivukujien päässä ovat varovaisesti avalemassa porttejaan matkailijoille. Aikaisemmin yksityiskäytössä olleisiin saleihin ja kamareihin voidaan jo tehdä tilauksesta tutustumiskäyn- tejä. Vakavallmeisten esi- sieni kuvien alle pääsee jo ra- halla skoolaamaan syntymä- päiviä tai tanssimaan tyttären häitä.

Läheskään kaikki Suomen yksityiset kartanot eivät ole maksavista vierasta kiinnos- tunteita, mutta suuntaus on silti ilmeinen.

Suomen tiloilla mietitään li- säelinkkeinoja, eivätkä karta- not muodosta siinä poikkeus- ta. Niiden pääelinkkeino kun on edelleenkin maatalous.

Kulttuurihistorioitsija Han- nu Laaksonen Turun yliopis- tosta uskoo, että ihmisten suhtautuminen kartanoihin on muuttunut viime vuosi- kymmeninä. Nykyään useim- mat haluavat nähdä kartanon sisäpuolelta ja nauttia siellä vaikka herkullisen illallisen.

Pari-kolmekymmentä vuotta sitten herrasväen asumukset eivät kiinnostaneet kuin pien- tä kartanoromantikkaa ihai- levien joukkoa.

Seudun parhaille paikoille - vetten partaalle ja etelänrin- teille - rakennetut kartanot ovat pysyneet vuosisatoja ul- kopolisilta suljettuina. Laa- jojen puistojen ja puutarhojen keskellä on eletty omavaraisi- na ja seurusteltu vain vallas-

Yli sata vuotta Mannerheim-suvulla kuulunut Louhisaaren kartano Askaisissa edustaa Suomessa harvinaista palatsiark- kitehtuuria. Se on ollut museona jo kymmeniä vuosia. Kartanon alueella on laaja englantilainen puisto hiekkaisine käve- lyteineen.

vän kanssa. Säätöraajat ovat olleet selviä ja pysyneet sellai- sina sotien jälkeenkin.

Kartanoon ei vielä 1950- 1960-luvullakaan piipahdettu kuten muihin naapureihin. Jos asiaa oli, se toimitettiin korkeintaan keittinö ovella.

Kartanot eivät ole koskaan toimineet paikkakunnillaan sellaisina henkisinä keskuk-

sina kuin pappipat, mutta monenlaiset eurooppalaiset uutuudet ne toivat paikka- kunnalle.

Esimerkiksi puutarhanhoito alkoi Suomessa herraskarta- noista; ensimmäiset päärynä- ja omenapuut tilattiin Suo- meen Tallinnasta jo 1500-lu- vulla. Myöhemmin vuosina kartanoiden mailla ovat kas- vaneet melonit, purjot ja so-

kerimaissit, ja laitumilla on käyskennellyt hereford-kar- jaa.

Valtaosa maan lounaisosan muutamasta kymmenestä kartanosta on rakennettu 1800-luvulla. Mannerheimin synnyinkoti, Louhisaaren harvinainen palatsikartano Askaisissa on 1600-luvulta ja seudun kaksi vanhinta kar- tanoa - Kankaisten kartano Maskussa ja Kuitian kartano

Paraisilla - ovat 1400-luvun lopulta. Ne ovat samalla koko Suomen vanhimmat asuinra- kennukset. (HS)

Exchange rate

June 14, 1996

1 Finnish mark = US \$ .2135

1 US \$ = 4.6834 FIM

Foreign exchange, New York prices. Rates for trades of \$1 million mini- mum.

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX 508-343-8147

Subscription rates:
USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Erinomainen lahja kaikkina vuodenaikoina: RAIVA AJAN VUOSIKERTA

Nimipäivät

Kesäkuun 26 p., Jorma,
Jarmo, Jarkko, Jarno,
Jere, Jeremias
Kesäkuun 27 p., Elvira, Elvi
Kesäkuun 28 p., Leo
Kesäkuun 29 p., Pietari,
Pekka, Petri, Petra, Petteri,
Pekko
Kesäkuun 30 p., Päiviö, Päivö
Heinäkuun 1 p., Aaro, Aaron
Heinäkuun 2 p., Maria, Mari,
Maija, Meeri, Maaria, Marika,
Maiju, Maikki, Kukka-Maaria
Heinäkuun 3 p., Arvo
Heinäkuun 4 p., Ulla, Ulpu
Heinäkuun 5 p., Unto,
Untamo
Heinäkuun 6 p., Esa, Esalas
Heinäkuun 7 p., Klaus,
Launo
Heinäkuun 8 p., Turo,
Turkka
Heinäkuun 9 p., Ilta, Jasmin

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1996: \$4,726.44

Helen Ketolan muistolle
Roy & Raija Helander, Maynard, MA \$10.00

Ammattitoverini Onni Kaartisen muistolle
Arvid Sjogren, Lisbon, CT \$10.00

Kesäkuun 29, 1995 kuolleen
Edward R. Palon muistolle
Lily V. Palo perheineen, Fitchburg, MA \$100.00

Enclosed is a gift of ten dollars for the newspaper. I subscribe for it every year mostly so I won't ever forget my mother language as it can happen very quickly when not reading or speaking Finn.
Thanking you in advance, I remain, Sincerely,
Ingrid Januskiewicz, Maynard, MA \$10.00

Eino J. Berkio, Leominster, MA \$10.00

Laura Pennanen, Milford, MI \$15.00

Ranghild V. Ackerman, Hampton, NH \$40.00

Jukka T. Konola, Sterling, MA \$25.00

Kiitos lahjoittajille!

FITCHBURG, MA - Tuleva viikonloppu on kesäjuhla-alkaa Saiman Puistossa. Tämänvuotinen, kesäkuun 28. - 30. päivien juhla on jo 90 kerta, kun Uuden Englannin alueen suomalaiset kokoontuvat juhliin suomalaisuuttaan puheiden, musiikin, urheilun ja mukavan yhdessäolon merkeissä.

Toinen merkittävä tapahtuma, minkä 90-vuotista merkkipäivää huomioidaan tänä vuonna, on Suomen naisten 1906 saama äänioikeus. Suomalaisnaiset olivat ensimmäiset tämän oikeuden saaneet naiset Euroopassa.

Niinpä onkin paikallaan, että tämänvuotinen juhlapuhuja, Suomen New Yorkin pääkonsuli Maija Lähteenmäki on valinnut tämän puheensa keskeiseksi aiheeksi.

Pääkonsuli juhlapuhujana

Lähteenmäki on ensimmäinen New Yorkin pääkonsulin virkaan valittu nainen. Hän on kotoisin Turusta. Päästyään ylöpilaaksi Turun tyttölyesosta 1964 hän aloitti opinnot Turun yliopistossa. Hän valmistui

humanististen tieteiden kandidaatiksi 1966 ja maisteriksi 1967. Yhteiskuntatieteiden lisensiaatiksi hän valmistui 1973 ja valtiotieteiden tohtoriksi 1994.

Lähteenmäki siirtyi Suomen ulkoministeriön palvelukseen 1974, ja on palvelut useissa tehtävissä sekä kotimaassa että eri puolilla maailmaa. Attaseana hän palveli Suomen suurlähetystössä Ottawassa 1978-81, Tukholmassa 1981-82 ja Kairossa 1982-85.

Hän palveli Chilin (1991-95), Ecuadorin (1993-95) ja Perun (1993-95) suurlähettiläänä.

New Yorkin virkansa hän aloitti vuoden 1995 syksyllä.

Tämä on Lähteenmäen ensimmäinen vierailu Fitchburgiin.

Rikas menneisyys

Kesäjuhlien alkuvuosina juhla kiersi paikkakunnalta toiselle, mutta 1940-luvulta alkaen juhlapaikkana on ollut Saiman Puisto.

Kesäjuhlille Saiman Puistoon!

Alkuvuosina juhlilla oli myös poliittinen leima. Puheissa painotettiin sosialismin hyviä puolia ja yleisöä kehoitettiin omistautumaan aatteelle. Silloin ei myöskään jätetty kaikkea yhden puhujan varaan, vaan puhujanpöydällä kävi useampi. Mutta vaikka politiikka on jäänyt, ja puhujia on vain yksi, monet varhaisempien aikojen perinteet ovat jatkuneet vuodesta toiseen.

Urheilukilpailut, musiikkiesitykset, runonlausunta, tanssit ja keskipäivän ateriat kuuluvat edelleen Kesäjuhlien vakio-ohjelmaan.

Kokko ja tanssit

Perjantaina, 28. päivänä aloitetaan tanssimalla Veikko Honkalan ja hänen poikansa Ericin musiikin tahdissa klo 8 - 12 illalla. Liput maksavat \$5.00 ja siihen sisältyy pullakahvit.

Illan hämärtyessä sytytetään kokko. Sitä ennen Finnish American Club of Saiman Finnish Figure

sisältyy pullakahvit.

Urheilua

Pääjuhlapäivä sunnuntai, kesäkuun 30. päivä alkaa urheilun merkeissä. Finnish Memorial 10K juoksukilpailu alkaa klo 9:00, samoin kuin urheiluseura

jatkuu sivulla 7

Tämänvuotisilla Kesäjuhlilla esiintyvä Hannu Mäkipuro (oik.) tapasi edesmenneen Raivaajan entisen päätölmittajan ja litkkehhoittajan Sävele Syrjälän vuoden 1992 juhlilla.

Amerikan Suomalaisen Kansanvallan Liiton 59. Kesäjuhla
Heinäkuun 4, 1965

Ylläolevassa kuvassa (vas.) Juhlarunon esittäjä Yrjö Koskinen, laulaja Axel Nielsen, laulaja Aili Heikkinen, konsultti Edwin E. Kaarela, Suomen lähetys-

töneuvos Pentti Uusivirta, juhlapuhuja "Raisa" (Raivaajan pakinoitsija), ASKL:n sihteeri Sävele Syrjälä, laulajan säestäjä Roy Helander ja huilunsoittaja Frithlof Toffert.

Kuva: Raivaajan arkisto

The Finnish-American

RAIVA AJA

Summer Festival trivia

FITCHBURG, MA - Ninety years of festivals is a long time. A real history of the New England Finnish Summer Festival is certainly warranted but not enough research has been done to present one at this time.

However, here are a few facts from the past 40 years.

Dances

Accordianist Nils Lundin of Norwell returns to play at the Summer Festival for the 19th time this year. Beginning in 1977 Lundin and his band have played for the Summer Festival Dance every year with the exception of 1984 when there was no "Festival Dance" as such due to FinnFest USA '84. (However, the 78th Summer Festival was considered held as there was a brief observance of it during FinnFest USA '84).

Prior to Lundin, the orchestra with the longest run of appearances at the Festival since 1956 is that of the late Rudy Nesman. Nesman played for the Festival Dance for 12 years beginning in 1958 and continuing through 1969.

With Nesman's sudden death a string of different bands played at the Festival Dance for the next few years.

Do you remember the Lilyestrom Orchestra in 1970, Harvey David in 1971, Silver Stars in 1972, Ray Lamothe in 1973, Originals in 1974, Lamplighters in 1975 and the Aristocrats in 1976? Then in 1977 came Nils Lundin who as mentioned above has been with us ever since.

In 1956 and 1957 Ansu Lampi's orchestra played for the Festival Dance.

In addition to the Festival Dance, the Festival often included other dances as well. Sometimes one orchestra played for them all; sometimes there were different ones.

For example, 20 years ago during the Bicentennial era, there was a "Homecoming Dance" with music by the Nu-Tones on July 2, 1976, the night before the Festival Dance with The Aristocrats.

In 1979 Nils Lundin played for the Festival Dance on the evening of June 30; then on the afternoon of July 1, the Laiho Brothers played for a dance following the afternoon program. Remember that the FACS clubhouse was brand new in 1979?

During the 1980 Festival there were three separate dances each with a different orchestra. On the evening of July 3, music was provided by the Palo Orchestra; July 5 was Nils Lundin and on the afternoon of Sunday, July 6, Finn Rhythm.

The next year the dance on the evening of July 3 featured the Palo Orchestra; July 4, Nils Lundin and on the afternoon of July 5, Bert Stromholm with vocal soloist Aatos Autio.

The above lineup was repeated in 1982.

In 1983 the Top Shelf orchestra opening the festival on July 1; Nils Lundin on July 2 and Bert Stromholm with Aatos Autio on the afternoon of July 3.

In 1985 Finn Sound provided music for the dance on July 5, Nils Lundin on the 6th and Finn Sound again on the afternoon of July 7.

1986 was a different year due to the dates of FinnFest USA '86 (July 7-13) and the fact that a number of committee members and program participants were attending the festival in Berkeley (CA).

The Summer Festival was held on one date only - Saturday, July 5. There was only one dance that year which took place that evening with music by Nils Lundin.

In 1987 Bert Stromholm and Aatos Autio were back to perform on the evening of July 3. Nils Lundin played on the evening of the 4th. Didn't notice any announced dance on the afternoon of July 5.

In 1988 Ed Hendela's music opened the festival on evening of July 1; Nils Lundin playing on July 2.

In 1989 Veikko Honkala played for the dance on June 30; Nils Lundin on July 1 and Veikko Honkala on the afternoon of July 2.

This format has been followed since that time almost the same every year with the only addition being that Veikko Honkala and Son performed for the Friday, June 30, dance last year.

Drama

Stage plays were an important part of the Summer Festival for many years. However, as the years go by

such happenings are something of the hazy, misty past.

When was a play last performed at a Summer Festival? It wasn't as long ago as one may think.

In 1974 the Lantana (FL) American Finnish Tourist Club drama group brought *Syysromanssi* (Autumn Romance) to the 68th Summer Festival. The cast included Arvo Katajisto, Laila Lahtinen, David Saarnio, Salme Väänänen, Vendla Saari, Sylvia Haven, Wesley Ketonen, Paul Tanner and Erick Väänänen. The director was Sylvia Haven. Between acts Miriam Ketonen, accompanied by Laila Pera on the piano, sang.

This play was not performed at Saima Park but at the Memorial Junior High School on Rollstone St.

So what is the date of the last play performed at Saima Park during the Summer Festival?

How about July 2, 1961? Maynard's All American Club brought *Huutokauppa* (The Auction) by Artturi Leinonen to the summer theater at the park. The cast included Ahti Jaakkola, Raija Helander, Roy Helander, Stella Linna, Waino Ojalehto, Helen Ketola, Impi

turn to FESTIVAL TRIVIA page 6

Saima Park, Fitchburg, July 4, 1971 - Program participants at the 65th Finnish Summer Festival included (left to right): Consul General Tolvo I. Kala, recitationist Tolvo Orava, possibly singer Charles Putnam, violinist Karin Kahill,

accompanist Laila Pera, singers Wesley and Miriam Ketonen and festival speaker Sävle Syrjäld, executive secretary of the Finnish-American League for Democracy.

Raivaaja file photo

'Kesäjuhlat' time at Saima Park

FITCHBURG, MA - What makes this summer's festival at Saima Park, Scott Rd, unique is that it will celebrate through the festival speech that Finland was the first country in Europe to recognize women's suffrage. Since 1906 the women of Finland have had equal voting rights with men. In the year 1907 nineteen women were elected to Finnish parliament.

This achievement will be hailed by festival speaker Maija Lähteenmäki, consul general of Finland in New York. She is the first woman Finnish consul general in New York. Her speech is the highlight of this year's week-end-long summer festival.

This summer's festival also marks 90 continuous years of celebrating Finnish culture with speakers, concerts, dancing, dramatic performances, bonfires, athletics, good food and meeting with old friends and making new friends.

In the early years the serious political side of the festivals was very important for the first generation immigrants. The Finnish people embraced the politics of socialism and long speeches fostered the intellectual life.

The festival no longer works for the advance of socialism but to promote and advance Finnish culture and preserve the rich heritage. And 90 years of summer festivals is good evidence that Finns take their culture seriously. The connection with Finland continues to this day in the minds and hearts of local Finns. They are proud to be Americans of Finnish descent. And the summer festival is a time to celebrate that heritage.

It is interesting to note that the program of the festivals has essentially remained the same. The first festival was in the year 1907 and was located in North Weymouth. Its program consisted of a festival parade, four speakers (one in English), singing, band playing, festival poem, concert, good food, dancing, gymnastics and sports.

In the early days the festivals moved from town to town but in the 1940s Saima Park became the permanent home.

In the earliest years it was a festival of the Finnish Socialist Federation; after 1921, a festival of the Finnish Federation of the U. S. Socialist Party. The locals of this latter federation withdrew from the Socialist Party in 1936 and in 1940 reorganized to form the Finnish-American League for Democracy.

In 1946 the second generation young Finns started the present Finnish-American Club of Saima with less interest in politics while continuing the social and cultural life. The Finnish-American Club of Saima joined with the Finnish-American League for Democracy and its Fitchburg

chapter the Finnish Labor Society Saima to sponsor the festival.

Within the last dozen years or so both the League and the Labor Society have become inactive. Thus the Finnish-American Club of Saima has inherited the sponsorship of this festival.

Festival Schedule

Friday, June 28 - **Dance** in the clubhouse at Saima Park with Veikko Honkala and son Eric, 8 p.m.-12 a.m. Admission: \$5 includes coffee and coffee bread. Midsummer **bonfire** at dusk. The Finnish Figure Skating Club will be selling hot dogs, ice cream and soda in the *Ravintola* at 8 p.m.

Saturday, June 29 - **Dance** in the clubhouse with the Nils Lundin band, 8 p.m.-12 a.m. Admission, \$6, includes coffee and coffee bread.

Sunday, June 30 - **Finnish Memorial 10 K road race**, 9 a.m., \$10 entry fee.

82nd annual **Track and Field Meet**, events for men and women, boys and girls. Entry fee: \$5 ages 17 and up; \$1 ages 9-16; no fee for 8 and

under. Events begin at 9 a.m. at the Finnish Memorial Field at Saima Park.

This meet is sponsored by the Reipas Athletic Club of the Finnish American Club of Saima. The athletic club has

been active since 1903. The club has promoted a number of athletic endeavors. *Reipas* is a Finnish work meaning brisk and healthy. The club has succeeded in producing

turn to KESÄJUHLAT page 15

Festival speaker

Consul General Maija Lähteenmäki

The Festival speaker is Maija Lähteenmäki, Consul General of Finland in New York. The main focus of her speech will be the 90th anniversary of women's voting rights in Finland.

Lähteenmäki is the first woman consul general of Finland in New York. She is a native of Turku, Finland. After graduating from Turun tyttölyseo (1964), Lähteenmäki continued her education at the University of Turku. In 1966 she received a Bachelor of Arts and in 1967 a Master of Arts. She earned a Licentiate in Social Sciences in 1973 and a Doctorate in Political Sciences in 1994.

Lähteenmäki entered Finland's Ministry for Foreign

Affairs in 1974, working as an attache until 1978. She served as Attache/Second Secretary at the Embassy of Finland in Ottawa (Canada) 1978-81, in Stockholm (Sweden) 1981-82 and in Cairo (Egypt) 1982-85.

Then she returned to the Ministry of Foreign Affairs serving as First Secretary 1985-88, Director of Cultural Affairs 1988-91, Councillor 1988 and Ambassador 1990.

Lähteenmäki's next assignment was that of an ambassador in Chile (1991-95), also Ecuador (1993-95) and Peru (1994-95).

She assumed her duties in New York in the fall of 1995.

This will be Lähteenmäki's first visit to Fitchburg.

Midsummer bonfire; free hot dogs for youth

FITCHBURG, MA - The *Juhannus pöytä* is a very big national holiday in Finland. After the long dark winter the Finnish people are ready to party and celebrate. All over Finland one sees the festive bonfires.

The *Kesäjuhla* at Saima Park will have its own version of a midsummer bonfire this Friday evening, June 28, beginning at dusk.

And to encourage the attendance of Finnish youth, the Finnish Figure Skating committee of Saima will be serving free hot dogs, ice cream and soda to youth 12 years old and under beginning at 8 p.m.

The future of Finnish heritage in Fitchburg is with the 4th and 5th generation Finnish descendants. It's important that our young people have fun at Saima park.

So, parents and grandparents, bring the children to the *Kesäjuhla* and especially celebrate midsummer at the bonfire with free hot dogs for the youth.

Paul Otonen

Festival Artist Jim Philips

FITCHBURG, MA - This year's Festival Artist is Jim Philips of Arlington. His works will be displayed in the *Ravintola* building at Saima Park.

He is a Fitchburg native, and has Finnish roots from his mother Hilka's side of the family.

Creating, drawing and painting, has always been a part of Philips' life. Early on he knew what his chosen profession would be.

"In my junior high yearbook I stated that I wanted to be a commercial artist," Philips commented. So it was only natural that after high school he earned an associates degree in Fine Arts. This was followed by two years of commercial art training.

Today Philips works as an art director in an advertising agency in Chelmsford. Since 1979 he has been earning a living as a commercial artist.

Philips says that in the advertising business he is constantly working with deadlines.

"But when I work on my own art work I take as much time as I need to make it right. Sometimes I work two to three months on a painting," he explains.

Lately Philips has become interested in illustration as a career because it would be a happy median between the creative and the professional work.

"Being a tormented artist is

always a struggle. It does not always come easy but I feel fulfilled when I am working on something of my own," Philips comments.

Becoming a father this past year has also taken a large chunk of Philips' time. He says that sometimes it's hard to find time for his art work, and an extra push is needed to pull away from the baby.

Much of Philips' earlier art has been landscapes, done in pen and ink, watercolors or air brush. He is starting to explore oils, and is moving away from landscapes into illustration work.

Philips is currently preparing a portfolio of illustration work for publishing companies. He is especially interested doing illustration for

children's books.

He has illustrated a booklet which he calls "a graphic book," falling somewhere between a comic book and a graphic novel. He has not actively sought for a publisher for the book, but has received some encouraging comments when showing it to people in the business.

"I don't copy from a photograph," he explains. Instead he goes out into the scene to sketch on sight or relies on his memory.

"I think using photographs is cheap, it's not a challenge to me," he adds.

When discussing the challenges and demands of his life that needs to be divided between the commercial and the private art work, Philips quips "sometimes I wish I were a mailman or could do something totally different" in his day job.

Philips considers himself lucky having an encouraging wife. "She's a good influence which is important."

Even though his first dream was to be a sewer man, from early on he was fascinated by art, and wanted to be an artist.

"As an artist you're always growing, constantly developing your skills. It does not come easy, I have to work at it," Philips comments.

"Tribute to late night horror movies" by Festival Artist Jim Philips.

A photo of the artist on page 8.

50 years ago - 3-Day Festival of F-A League Opens Thursday

The following story is from the Fitchburg Sentinel of Wed. July 3, 1946. It is about the Finnish Summer Festival held at Saima Park held that year. The article is reprinted as is from the original.

The Finnish-American League for Democracy will conduct a three-day summer festival tomorrow through Saturday.

An outing is scheduled for tomorrow at 9 a.m. with a sports program at Saima park. Dinner will be served from 12 noon to 1:30 p.m. A speaking and musical program will follow.

Tomorrow and Saturday nights an operetta, "When Spring is Calling," will be presented in Saima hall. Written by a former Fitchburg resident and his wife, Mr. and Mrs. William Sten of New York city, the production is being directed by Mrs. Weikko Lehto, who has won wide recognition for her acting ability in Workshop productions.

The cast includes: Lauri S. Hallfors, Miss Rauha I. Marjanemi, Mrs. Frank M. Chase, Miss Tyne Tanntu, Aarne Hakala of Worcester, Edward Hegelberg, Toivo F. Waisanen, Miss Thelma E. Jalko, Mrs. Weikko Jarvi, Mrs. Gertrude M. Lamminen, Walter Valley, Mrs. Tenho Suomala and Jorma A.

W. Paris, ME

Heritage Center open

There is "Open House" at the Finnish American Heritage Center here each Sunday, 1-4 p.m., July through August with the exception of Sunday, Aug. 18.

Entertainment or special school's track team, won the programs are planned by the first of two mile events he was Finnish American Heritage to win, competing in two different meets. He did the dis-

Snellman. Mrs. U. John Pera will be the piano accompanist.

There will be general dancing at Saima park tomorrow and Saturday nights.

A highlight of the three-day festival will be the concert to be presented Friday at 8 p.m. in the hall by Ahti Tuuri. Mrs. Ellen Gulbrandsen and Miss Glenice Sylvia Paananen.

Mr. Tuuri, originally from Marquette, Mich., is a student at the Juillard School of Music in New York city. While serving overseas with the army he was guest artist

several times with the Australian symphony orchestra in Sydney, Australia. This is the second time he is appearing here this season.

Mrs. Tuomanen, bride of Capt. Reino Tuomanen of Maynard, arrived in this country about two weeks ago from Norway. She studied opera in her native country and appeared in a concert there. She had won a national award for young singers in Norway.

Miss Paananen, a Bostonian, studied music at the Massachusetts of Music in Boston.

50 years ago at Saima Park -

Reipas track & field results from 1946

The following story originally appeared in the Fitchburg Sentinel of Friday, July 5, 1946. It is reprinted here as is from the original.

Athletes from the host Reipas athletic club dominated the list of winners in the morning track and field meet sponsored at Saima park as part of the annual summer festival of the Finnish-American League for Democracy. About 2300 fans attended.

The 38-year-old John Spong, representing the Finnish-American AC of New York city, who ran a mile to warm up for the events, after riding a train all night to get here, featured. He completed the 5000-meter run in 19 minutes, two seconds.

Bill Godin of Fitchburg high school, representing the Society of Maine owners of the heritage center.

tance on the slow Saima track in 4:58.

The summary:

Finals:

100-yard dash (men) - Won by Fred Miller (Fitchburg); 2nd, Paavo Koutonen (Fitchburg). Time 10.7 seconds.

100-yard dash (juniors) - Won by Eugene (Chuck) Wirkkala (Fitchburg); 2nd, Joe Hannon (Fitchburg). Time 8.9 seconds.

440-yard dash (men) - Won by Miller; 2nd, Raymond Lammi (Fitchburg); 3rd, Jorma Ojala (Fitchburg). Time 57.8 seconds.

880-yard dash - Won by Irving White (Fitchburg); 2nd, Ojala; 3rd, Thomas Phelan (Fitchburg). Time 2:17.4.

5000-meter run - Won by Spong; 2nd, John Arlund (Plymouth); 3rd, Armas Kujala (Maynard). Time 19.2.

High jump (men) - Won by Lammi; 2nd, Miller; 3rd, Allan Leppaniemi (Fitchburg). Height, 5 feet, 5 1/2 inches.

High jump (junior) - Won by Edwin Koskela (Fitchburg); 2nd, Dick Miner (Fitchburg); 3rd, Joe Hannon (Fitchburg). Height, 4 feet, 8 1/2 inches.

Broad jump (men) - Won by Miller; 2, Lammi; 3d, Leppaniemi. Distance, 20 feet 11 inches.

Junior broad jump - Won by Phalen (Fitchburg); 2d, Hannon (Fitchburg); 3d, Koskela (Fitchburg). Distance, 15 feet, 8 1/4 inches.

12-pound shotput - Won by Jeff Kaanta (Fitchburg); 2d, Hugo Erickson (Fitchburg); 3d, Reino Maki (Fitchburg). Distance, 45 feet, 8 inches.

Eight-pound shotput - Won by Koskela (Fitchburg); 2nd, Thomas Phelan (Fitchburg); 3d, John Flynn (Fitchburg). Distance, 43 feet, 7 inches.

Javelin throw - Won by Maki; 2d, Lammi; 3d, A. Taavittainen (Gardner). Distance, 143 feet, 7 inches.

Discus throw - Won by Kaanta; 2d, Erickson; 3d, Eino Niinamaki (Fitchburg). Distance, 109 feet, 5 inches.

FESTIVAL TRIVIA

from page 4

Rivers, Albert Saari, Voitto Kallio, Ruben Aromaa, George Glad, George Ojalehto.

Included among those attending the auction were Elma Kansanniva, Vendla Saari, Senja Huuskonen, Elvi & Henry Salmela, Mabel & Tauno Hytonen, Irma Wirta, Aune Ojalehto and Eino Nelson. Roy Helander directed the play.

In 1960 Maynard's All American Club brought another Leinonen play, *Sakset* (Sissors), to the Festival. The cast included Roy Helander, Stella Linna, Elma Kansanniva, Ahti Jaakkola, Vaino Ojalehto, Raija Helander, George Ojalehto, Ruben Aromaa, Albert Saari, Wendla Saari and Helen Ketola. Roy Helander directed this one also.

In 1959, for the 53rd Festival, the drama group from the Finnish American League for Democracy local in Quincy brought *Mäkitalon kultakatvo* (Mäkitalo's gold well (?) by Tatu Pekkarinen to the Saima Park summer theater. The cast included Axel Nielsen, Kaarina Chapman, Pauline Maki, Paavo Harkola, Pentti Koistinen, Impi Karvinen, Waino Tastula. Director was Axel Nielsen.

There were two performances of this play during the festival, July 4 and July 5, 1959.

In 1958 the Festival play was *Anne Frankin päiväkirja* (Diary of Anne Frank) by Frances Goodrich and Albert Hackett, translated into Finnish by Marja Rankkala.

The cast, made up of primarily Finnish-American Club of Saima members, included Paul Tanner, Miriam Lehto, Raija Helander, Thelma Koutonen, Toivo Wainonen, Laila Lahtinen, Roy Helander, Aura Louhi, Erick Lahtinen and Fabian Raatikainen. The director was Miriam Lehto. The play was performed on July 6, 1958, in the evening.

In 1957 *Onnellinen Sakari* (Happy Sakari) by Agapetus was the featured production in two performances, one on July 5, the other on July 6, at the former Saima Hall on Leighton St. (former Saima Hall as the hall had been sold by Saima Society earlier that year).

With the exception of Roy and Raija Helander, the cast was made up of FACS members Thelma Koutonen, Fabian Raatikainen, Toivo Lin-

turn to FESTIVAL TRIVIA page 14

AKUUN 2 P.NA 1907.

Idän Suomalaisen Sosialisten

KESÄ-JUHLA

vietetään

New Downer Landing Parkissa

North Weymouth, Mass.

HEINÄKUUN 6 p. 1907

Juhla paraati lähtee klo 10 aamulla Quincyn asemalta

OHJELMA KENTÄLLÄ:

Yhtälaulu	Torvien äestyksellä Väliaika	15 minuttia	Puhe	A. McKela
Avanspuhe	Kaarle Wehteri Soitto	"Ahti"	Laulua	"Leivo"
Soitto	"Huuhkaja" Puhe Eng-kiel.	James F. Carey	Puhe	Sanna Kallio
Juhlapuhe	Kapt. John Kock: Juhlaruno, kirj. Aika		Runo, kirj. Tahvo Tohmola	
Laulu	"Sävel"	Olga Peterson	lainen	

Soitto- ja Laulukilpailut. Seurain-välinen köyden veto.

I. V. ja U. seurain välinen kilpailu, kuudessa ottelussa

Kuulantyönnissä	Kolmiolissa	Diakonheitoissa
Pituushypyssä	Pituusjuoksuissa	Ketääheltoissa

Hyvä RAVINTOLA, KONSERTTIA ja TANSSIA koko ilta puistossa.

Kaikkein sosialisten on velvollisuus tulla juhliinaan.

Sisäänpääsy kentälle: Aikuisilta 25c. Lapsilta 10c.

Above is an ad from the July 2, 1907, Raivaaja for the first Kesäjuhla in the series of which the 90th is being held this weekend at Saima Park in Fitchburg.

The first festival was held at New Downer Landing Park in North Weymouth on July 6, 1907. It is interesting to note that the "juhlapuhe" (festival speech) was given by Capt. John Kock, a leading figure in the Finnish American community of that time. He had recently arrived in the U. S. as a refugee from Finland, escaping dressed as a woman because of his role in leading an uprising sparked by the mutiny on Suomenlinna in 1906. Once in the U. S., his popularity swept him into Raivaaja's editor's chair.

Notice at already the first festival there was a speech in English. However, James F. Carey certainly did not speak about preserving Finnish culture. His talk, to be sure, concerned some timely topic concerning the issues of the day.

A speech by A. McKela was also included. McKela, also known as A. B. Makela, was a Raivaaja editor and formerly with Matti Kurikka at Sointula in Canada.

There was also a speech by Sanna Kallio - wonder what her topic was?

And the closing poem was written by Tahvo Tohmola, also known as John Halkola.

An interesting program from some living times.

- Jonathan Ratila

RAIVAAJA

SUBSCRIPTION AND/OR ADDRESS CHANGE

NAME _____

ADDRESS _____

New subscription _____ Renewal _____

Payment \$ _____

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Phone: 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

Tervetuloa Kesäjuhli!le!

KESÄJUHLILLE . . .
jatkoa sivulta 3

Reippaan 82. Kenttä- ja rataurheilukilpailut Finnish Memorial kentällä.

Koko perhe voi osallistua,

sillä kilpailulajeja on miehille, naisille, pojille ja tytöille.

Raivaajan Kirjakauppa

Ne, jotka eivät ole kiinnostuneita urheilusta, voivat

tutustua Raivaajan Kirjakaupan monipuoliseen kirja- ja musiikkivalikoimaan Ravintola rakennuksessa.

Kirjaostosten lomassa voi kokeilla myös arpaonneaan ostamalla Raivaaja Publis-

hing Companyn toimintaa tukevien arpajaisten lippuja.

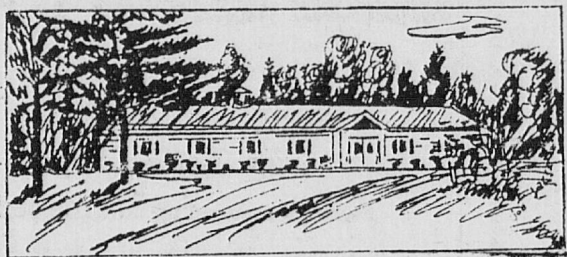
Aamupäivän ohjelmistoon kuuluu myös klubirakennuksessa näytettävä video. Video kertoo suomalaisesta vuolukivifirma Tulikivestä, ja se palkittiin äskettäin Chicagon video- ja lyhytelo-

kuvafestivaaleilla.

Vaikka video on promootiofilmi, se katsahtaa myös Suomeen ja suomalaisuuteen. Se on englanninkielinen ja on 15 minuutin pituinen. Näyttöajat ovat klo 9:30 ja 10:00.

Jatkuu sivulla 8

Kesäjuhlatervehdys! Finnish American Club of Saima, Inc.

Fitchburg, Mass.

*Greetings to
Summer Festival
Participants*

PET SUPPLIES 'N' MORE

A DIVISION OF UNITED COOPERATIVE FARMERS

LOCATED AT:

78 River St.
Fitchburg, MA 01420
508-343-4892

244 Great Road
Littleton, MA 01460
508-486-3573
(New location
next to Donelan's Supermarket)

Tervehdys juhluvieraille!

Eastern Propane, Inc.

Route 12
Winchendon, Mass. Puh. 297-0529

NH Toll free 1-800-522-2000
Maksuvapaa puh. 1-800-922-8309

KESÄJUHLILLE . . .
jatkoa sivulta 7

Grillikanaa, pullakahvit ja Hannu Mäkipuro

Kahvia ja pullaa voi nautiskella aamuvarkaisesta alkaen. Tarjolla on myös virvoitusjuomia ja jäätelöä sekä keskipäivän aikaan hot doggeja.

Grillattu kanapäivällinen tarjollaan klo 11:30 - 1:30 välisenä aikana. Aterioinnin aikana monilta aikaisemmilta Kesäjuhlista tuttu laulaja ja muusikko Hannu Mäkipuro viihdyttää Sirkka

Liukkonen paviljongissa. Päivällinen maksaa \$6.50. Willimanticissa Connecticutissa asuva Mäkipuro soittaa haitaria ja trumpettia ja laulaa kaikenlaista musiikkia suomalaisista kansanlauluista operetteihin ja Broadway musikaaleihin.

Kesäjuhlien taitelija

Kesäjuhlien taitelija, Arlingtonissa asuva Jim Phillips jatkuu sivulla 12

Kesäjuhlien taitelija Jim Phillips (vas.) tarkastelemassa maalaustaan äitinsä Hilkan kanssa.

Kesäjuhlatervehdys
Best Wishes for a
Successful Kesäjuhla

Finnish Cultural Center

Our mission - Preserving the history and culture of immigrant Finns and their descendents primarily through the collection of all kinds of artifacts, photographs, books, phonograph records and other pertinent materials. Special programs also.

Memberships \$10.00/year Contributions (tax deductible) appreciated.
Address: P. O. Box 455, Fitchburg, MA 01420

Kesäjuhlatervehdys

Fitchburg - Needham - Stow

Savings insured up to \$100,000 by FDIC

**Toivotamme hyvää säätä ja juhlien onnistumista
suomalaisten viettäessä
Kesäjuhliin**

✓ CHOICE Insurance Agency, Inc.

376 Summer St.
P.O. Box 310
Fitchburg, MA 01420
(508) 343-4853
FAX (508) 345-1007

321/2 Main St.
P.O. Box 10
Ayer, MA 01432
(508) 772-2110
FAX (508) 772-2110

Eino E. Niinimäki

Suomea puhuvia virkailijoita:

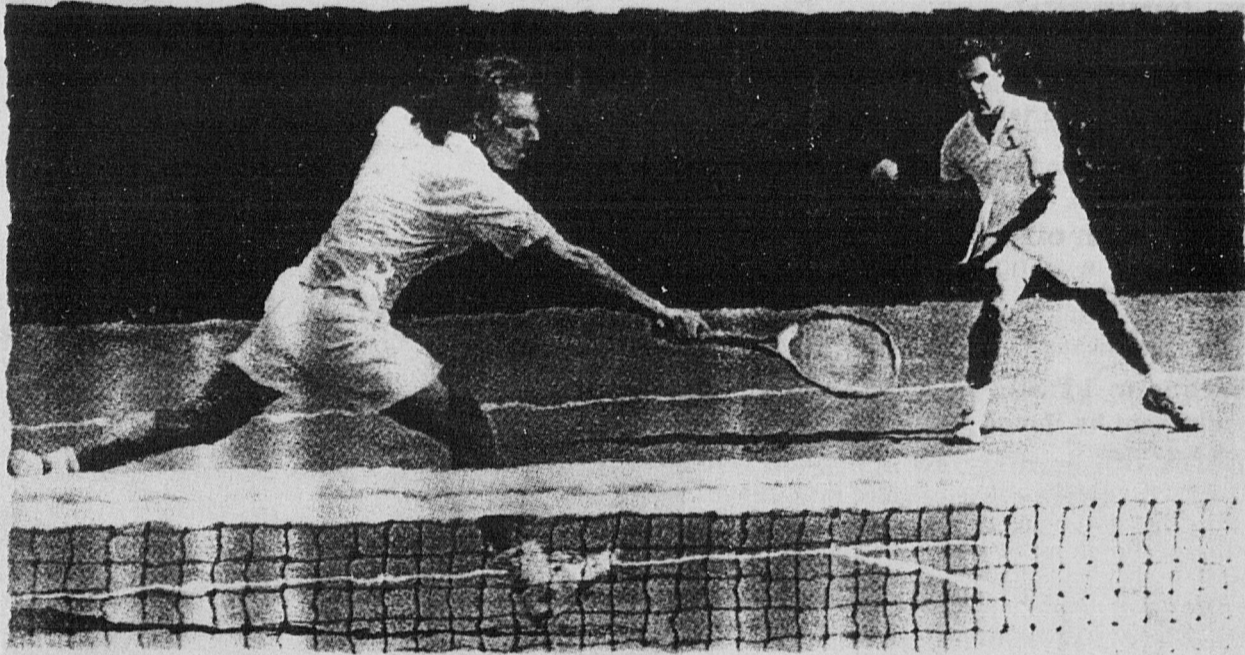
Eino Niinimäki

Mikä onkaan mukavampaa kuin toimittaa asiansa selvällä suomenkielellä. Yllämainittu virkailija on ystävällinen ja iloinen, joten hänen kanssaan tulee hyvin toimeen

Kaikenlaisia vakuutuksia
Persoonavakuutuksia, niihin sisältyen henkivakuutus, sairaala-, tapaturma- ja matkavakuutuksia

Kaikenlaisia liikevakuutuksia:
Tähän kuuluen Workmen's Compensation farmi-, koti- sekä kaikenlaisia palo- ja edesvatuuvakuutuksia

WHEN THE GAME GETS SERIOUS—
MAKE SURE YOU'RE WITH THE TEAM THAT'S
SERIOUS ABOUT WINNING

WE'RE COMPETITIVE. In tennis, doubles partners have to anticipate each other's moves perfectly to win. Timing. That's the critical difference.

At The Fitchburg, we team up with our agents in a two-way listening process that helps us anticipate the needs of our customers in a timely fashion.

For example, we recently conducted a field survey with basic questions such as: "How can we improve our service?" "What products do we need to add?" "How do you feel about our sales, claims and underwriting services?" Over 80% of our agents responded.

And we heard them loud and clear.

Today, BOPs and CPPs are handled on a highly individual, case by case basis. We strive to match your client's pricing considerations closely with coverage needs (the availability of IRPM credits often comes into play here). A socially responsible and attractive Golden Age Discount is offered on personal lines. So is a tough-to-beat Preferred Homeowners endorsement. And this is just the beginning.

You see, we don't believe you have to be big to be competitive. Just better.

**THE FITCHBURG...TRADITIONAL VALUES,
CONTEMPORARY IDEAS.**

 The Fitchburg
a friendly place to do business

Fitchburg Mutual Insurance Company
A Multi-Line Mutual Fitchburg, MA 01420
(508) 345-7516

Friday, June 28th
 Dance
 8 - 12 midnight
 Veikko Honkala & Son
 Kokko at 8:30

Saturday, June 29th
 Festival Dance
 8 - 12 midnight
 Nils Lundin

Sunday, June 30th
 Sports
 9:00 a.m. Reipas 82nd Track and Field Meet
 9:00 a.m. Finnish Memorial Road Race

Video "Birth of Tulikivi"
 9:30 a.m. & 10:00 a.m.

Chicken barbecue 11:30
 11:30 Entertainment by Hannu Mäkipuro
 2:00 Children's games

Festival Program
 Starts 2:00 p.m.

- Opening remarks . . . . . Miriam Lehto
- Music . . . . . Hannu Mäkipuro
- Reading . . . . . Roy Helander
- Greeting . . . . . Edwin E. Kaarela
- Speech . . . . . Majja Lähtenmäki

Roy Helander

Majja Lähtenmäki

Tanssit
 Veikko Honkalan tahdissa
 klo 3:00

Festival artist
 Jim Philips

Nils Lundin

Miriam Lehto

Uuden Englannin
KESÄ
 Saiman Puisto -
 Kesäkuun 28
90th Summer
 Saima Park - F
 June

Raivaaja's Book Table

Raffle during the afternoon dance

Sponsored by Finnish-A

annin alueen

JUHLA

Fitchburg, Mass.

. - 30. päivinä

ner Festival

itchburg, Mass.

28 - 30

Perjantaina, kesäk. 28. p:nä

Tanssit
klo 8 - 12 illalla
Veikko Honkala & Son soittavat
Kokko klo 8:30

Lauantaina, kesäk. 29. p:nä

Juhlatanssit
klo 8 - 12 illalla
Nils Lundin soittaa

Sunnuntaina, kesäk. 30. p:nä

Urheilutapahtumia:
Urheiluseura Reippaan 82. vuotuiset
9:00 aam. Kenttä- ja rataurheilukilpailut
9:00 aam. "Finnish Memorial" juoksukilpailu

Video "Birth of Tulikivi"
9:30 aam. & 10:00 aam.

Kana barbecue päivällinen klo 11:30
11:30 Hannu Mäkipuro viihdyttää
2:00 Leikkejä lapsille

Juhlaohjelma

Alkaa klo 2:00 iltap.

Avauspuhe ..... Miriam Lehto

Musiikkia ..... Hannu Mäkipuro

Luentaa ..... Roy Helander

Tervehdys ..... Edwin E. Kaarela

Juhlapuhe ..... Maija Lähteenmäki

Hannu Mäkipuro

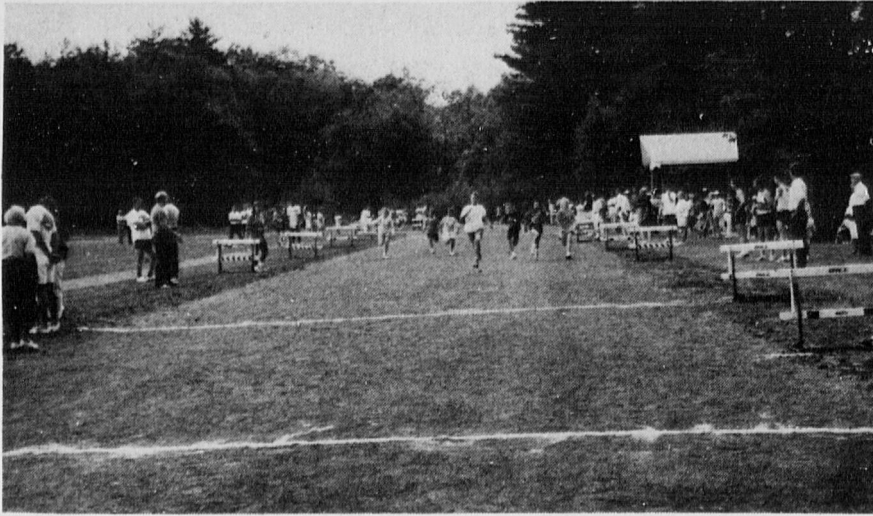
Veikko Honkala

Dance

3:00

Veikko Honkala

Kesäjuhlien taiteilija
Jim Philips

Kesäjuhlien urheilukilpailujen kuvasatoa. Yllä lasten juoksukilpailu vuodelta 1990, alla attajuoksukilpailu vuosien takaa.

Kuvat: Raivaajan arkisto

Kesäjuhlatervehdys

Niemi Insurance Agency, Inc.

135 Main St. Westminster, Mass.

Puhelin: 874-2921

Hoidamme kaikenlaisia vakuutuksia

KESÄJUHLILLE . . .
jatkoa sivulta 8

lips on kotoisin Fitchburgista, missä hänen äitinsä Hilka asuu edelleenkin.

Philips on ollut kiinnostunut piirtämisestä ja maalamisesta lähes koko ikänsä.

Vaikka hän pikku poikana haaveilikin likaviemäriin työntäjän ammatista, mainospiirtäjän ura kiinnosti häntä jo junior high Schoolissa.

"Sanoin junior high schoolin vuosikirjassani, että minusta tulee mainospiirtäjä".

Parhain tervehdyksemme kesäjuhluvieraille

G.I.T. Matkatoimisto

69 Main St., Leominster, MA 01453
(vastapäätä postitoimistoa)
Puh. 537-4536

Ystävällinen ja luotettava palvelu.
Kysykää Alex Paulia. Hän puhuu hyvin suomea ja hänen kanssaan on miellyttävä keskustella matkaa koskevista järjestelyistä.

*Our 43,000 Members
Agree That We're A
Great Place To Do
Business.*

Better Rates, Better Terms, Better Service!
Your Financial Resource

Workers'
Credit Union

815 Main St. Fitchburg 345-1021	40 Fairmount St. Fitchburg 343-5810	Twin City Mall Leominster 840-3400	603 Mass. Ave. Lunenburg 582-9964	221 Main St. Townsend 597-2963	308 Main St. Groton 448-3553	145 Main St. So. Lancaster 368-8200	313 Pleasant St. Gardner 632-9200	12 N. Main St. Orange 544-2188	ATM Center 75 Main St. Pepperell
---------------------------------------	---	--	---	--------------------------------------	------------------------------------	---	---	--------------------------------------	--

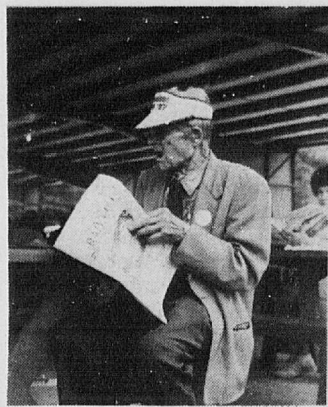

Philips kertoo.

Hän on suorittanut taitaiden Associates tutkinnon sekä kaksivuotisen mainospiirtäjän tutkinnon. Vuodesta 1979 hän on työskennellyt mainospiirtäjänä, nysyisin Chelmsfordissa toimivan mainosfirman taiteellisenä johtajana.

Monet Philipsin varhaisista piirustuksista ja vestiväritöistä olivat maiseamaalauksia. Nyt hän on alkanut kokeilla öljyvärejä. Viime aikoina kuvitustyö on alkanut kiinnostaa häntä jopa sitinä määrin, että hän on

Velkko Honkala (yllä vas.) on viihtynyt juhilla vuosittain. Alla viime syksynä kuollut Kaarle Hjalmar Lehtinen viitetsillä juhlillaan 1990.

kyhäämässä kokoon portfolioa.

Kulttuuriohjelma

Iltapäivän kulttuuriohjelma alkaa klo 2:00 klubi-

rakennuksessa. Juhlaluheen lisäksi ohjelmassa on musiikkia Hannu Mäkipuron esittämänä sekä Roy Helanderin luentaa. Miriam Lehto juontaa.

jatkuu sivulla 19

**Kesäjuhlien
tervehdys!**

Bosk hautaustoimisto

85 Blossom St. Fitchburg, Mass.

Puhelin 342-3635

Uruilla varustettu kappeli - Oma pysäköintialue

Ashburnham Memorial Chapel

of

John A. Bosk, Inc.

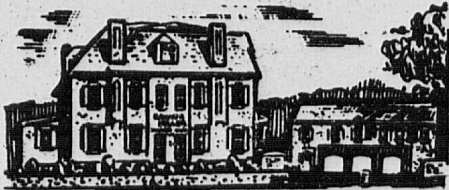
33 N. Main Street, Ashburnham

(508) 827-5700

**John A. Bosk
John A. Bosk Jr. Donald G. Dufault
Ina A. Davidson**

Kesäjuhlien tervehdys!

Sawyer-Miller Hautauskappeli

129 Elm St., Fitchburg

123 Main St.
Westminster

763 Mass. Ave.
Lunenburg

**Palvellut monta suomalaista sukupolvea
Howard J. Miller hautaustoimittaja
345-6778**

Parhainta menestystä

Kesäjuhlille!

Moorcroft Hautaustoimisto

31 Myrtle Ave., Fitchburg, Mass.

Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

Pysäköintialue

**Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft**

Toivomme, että Kesäjuhlat onnistuvat

Safety Fund National Bank

The One You've Been Looking For.

Worcester 791-6271 Fitchburg 343-6406 Gardner 632-4500 Leominster 537-6426 Lunenburg 582-0321 Westborough 366-7575

Member FDIC / Equal Opportunity Lender / Equal Housing Lender

70th anniversary of Canterbury hall celebrated with dinner dance

EILA SILANDER
CANTERBURY, CT

The commemorative Dinner Dance honoring the 70th anniversary of Finnish Hall in Canterbury took place on Saturday, June 15, 1996. Nature provided a hot, sunny evening.

Karla Tate and Sally Romanoff with their committee provided the tasteful profusion of early summer blooms. The flowers repeated the colors on the old stage backdrop which was lowered in front of the curtain for the occasion.

In this color-coordinated setting, the hundred-plus members and friends enjoyed a social hour and reminisced over the display of old photographs and historical memorabilia collected from seven decades of club activity.

At the appointed hour, a multi-course roast beef dinner was served by the younger members of FAHS: Dee Brouillette, Vicki Burchard, Bill Clark, Rich Currier, Laura Hamilton, Mark Hanes, Arne Jernstrom, Minna Popkin, Tom Rutherford, Liisa Silander, Cheryl Smiley, Sharlann Smiley, Maritta Tribbie, M. K. Tribbie. Cheryl Rautio organized the smooth operation of these many willing hands. Karl Poettgen cooked the meat and, with help from Tom Rutherford, sliced the many portions.

Kasha Breau's deft fingers provided strains of lovely kantele music during the dinner hour as she became our own wandering musician. Capping the memorable meal was an elegant dessert of apricot cheesecake and great Finnish coffee.

Without missing a beat, President Stephen Popkin welcomed the company and bid them enjoy the remainder of the evening.

Jack Smiley as MC got the program rolling with the Jems (Judy Mongeau, Edey Grewa, Mary Sequine) belting out the golden oldies of the '30s and '40s.

Kim Aalto from Cape Cod recited her original poem called "I Am the Hall" which was written especially for this evening in honor of our Finnish Hall. The poem was exceptional and moved this listener both to tears and laughter. The remarkable fact is that Kim had never been to this hall before but forged these lines from a brief history provided by Anita Smiley. She is also a "Finn by marriage." Bravo, Kim!

Burton Jernstrom entertained us with music strummed on the guitar and mandolin. The harmonica came into play, too. The music was interspersed with early memories of Finn Hall and anecdotes of the folks, some long gone by now, whose footsteps, good works and voices echoed through these walls.

The Havunen brothers, Oscar and Albert, took where

Burton left off. They also reminisced about the time when the hall was built by our forebears. These were the folks who set the example of hard work, trustworthiness, strong bonds of family, community and country. These are the values we emulate today and strive to pass on to our children and grandchildren. This indeed is the work of the Finnish Hall here and now. The levity and oldtime good humor of these three fellows reminded me of Maine's "Bert and I" stories of yesterday.

Jan Kolm talked of his work cataloging the vast store of Finnish records that are ours to keep and share. He spoke of the transfer of books, letters, photos and artifacts now stored with Burton Jernstrom to the fireproof, climate-controlled repository in the Heritage Center when that stage of building is finished. Shelves are on order now. Jan asks for help from the membership in the vast endeavor of placement and cataloging of this invaluable collection.

Ida Häkklä from NYC brought us back to the musical part of our evening with a touching rendition of "Cry Me a River." Hannu Mäkipuro then sang a piece from the operetta "Sorentossa." He was joined onstage by Ellen Majonen for a reprise duet of "Twas Here That I Dreamed of You" from "Mustalais Baroni," a piece which they had sung in the early days of the hall when theater productions were in their heyday.

The Drawing for Prizes culminated the program portion with winners being:

1st - June Leiss of Canterbury; 2nd - Elmo Airola of Danielson; 3rd - Laila Hietala of Trumbull; 4th - Lewis Axel of Mansfield; 5th - Henry Fredette of Brooklyn; 6th - Bob Harmon of Green, RI.

The rest of the evening was for dancing to the enjoyable beat of Bert Stromholm and his accordion. Bert graciously donated his time and talent to this occasion of remembering and continued fundraising for the Heritage Center Building Fund.

After honoring several members on their birthdays with greetings sung by the entire group, and thanks to Bert's quick thinking, the "Anniversary Waltz" was dedicated to Jack and Anita Smiley in honor of their 38th.

This evening certainly was a memorable one for those present. Those gone before us were remembered and honored as was the theme "Celebrating a Colorful History and a Bright Future." All this was accomplished by the hardworking members and friends of FAHS, by the determination and planning of Anita and Jack Smiley, by Helmi Sipilä and her "Signature Pulla," and the goodwill of all who attended. Praise be to all.

FESTIVAL TRIVIA

from page 6

den, Lillian Erickson, Raimo Ahti and Erik Lahtinen. Miriam Lehto was the director.

And in 1956 the Festival play was *Älä uneksi - elä* (Don't dream - live) by Robert E. McEnroe and translated into Finnish by Brita and Eino Haavisto.

The cast of this production included Edward Penttinen, Maria Kamppuri, Thelma Koutonen, Laila Lahtinen, Lauri Salma, Edith Koski, Hilda Hesselgren, Fabian Raatikainen, Eino Haavisto, Tom Kauppinen, Toivo Linden, Hilda Saikkonen, Eric Lahtinen, Alina Penttinen and Eino Salo. Director was Eino Haavisto. This play was performed on the evening of July 3 at Saima Hall.

Speakers

This year's Festival Speaker is the current Finnish consul general in New York, Marja Lähtenmäki.

The last time a sitting consul general was Festival speaker was in 1989. Who was it? Consul general Antti Lassila. Lassila also brought greetings from Finland during the Festival of 1987.

In 1971 then consul general Toivo I. Kala brought the greetings of the Finnish government; he was also a festival speaker at the 1967 Festival.

In 1959 and 1960, then consul general Heikki Hannikainen was one of the speakers on the program.

Old time speakers

In recent years it is quite safe to say that most of those who have delivered the "juhlapuhe" at the festival have been Finnish government officials or visitors from Finland affiliated with the Finland Society in some way.

However, the festival historically has often drawn its main speakers from its sponsoring organizations through the years.

Oskari Tokoi (1873-1963), a leader in the Finnish-American League for Democracy for many years (as well as in

Translation of text on ribbon above: "Voting rights for women! No duties without rights!" Women who had received the vote in Finland in 1906 could not vote in the U. S. until 1920. Black text on red cloth; ribbon possibly worn in pre-1920 festival parade. Courtesy R. Korpinen

the Finnish Federation of the American Socialist Party before that), was often the Festival's main speaker.

What year was his last as Festival speaker? 1959. And he was only 86 years old.

Elis Suikanen (1887-1963) was active in the Finnish-American League for Democracy and was also editor in chief of Raivaaja (1952-62). He was festival speaker a number of times, the last being in 1962, the year before he died.

Victor Annala, long-time Raivaaja president, and active in the Finnish-American League for Democracy as executive secretary, often was

the Festival speaker. His last Festival address was in 1963, the year before he died.

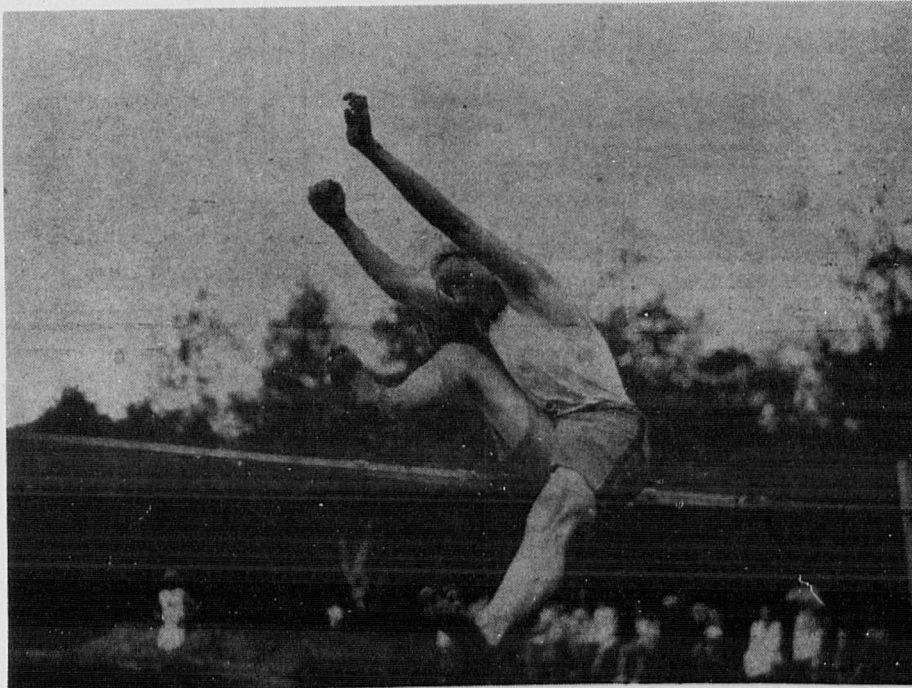
Juhlattyttö

Until recent research I did not know there was ever a "Juhlattyttö" associated with the annual Festival at Saima Park.

But there it was in the Raivaaja ad for the 1956 Festival: "Estellään juhlatyttö."

In the Raivaaja which carried the Festival coverage, the juhlatyttö turned out to be 16-year-old Ritva Rantala.

turn to FESTIVAL TRIVIA page 16

Above, a photograph of an unknown athlete at an unknown festival by a unknown photographer. Any ideas as to who it could be? Write Raivaaja, P. O. box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

Photo courtesy Dorothy V. Chapman/FCC

KESÄJUHLAT
from page 5

many top athletes.

"Birth of Tulikivi" video, clubhouse, showings at 9:30 and 10 a.m. This 15-minute video won a prize in the Chicago International Video Festival. Although it is a promotional for Tulikivi, the Finnish manufacturer of soapstone stoves, it goes beyond the product and gives a good idea about Finns and Finland.

Coffee and coffee bread will be on sale in the Ravintola from 8 a.m. to 4 p.m.

Chicken barbecue dinner - serving begins at 11:30 a.m. and continues to 1:30 p.m. Enjoy the meal in the Sirkka Luukkonen Pavilion. Hannu Makipuro will provide musical entertainment in the pavilion during the barbecue. Makipuro is an excellent Finnish musical performer from Willimantic (CT) and is very popular. He can sing anything from Finnish folk-songs to show and pop tunes as well as his own compositions. He plays accordion and trumpet. He has made three recordings.

Hot dogs, soda and ice cream will be on sale in the Ravintola from 11 a.m. to 2 p.m.

The Raivaaja will have its bookstore in the Ravintola. A wide variety of books in English and some in Finnish are available on Finnish life and culture. Music on cassettes and CDs is also available.

The summer festival artist is Jim Phillips of Arlington and a native of Fitchburg. Jim has his associates degree in fine arts and has had two years of commercial art train-

ing. His art is done in pen and ink, water colors and air-brush. His works will be on exhibit in the Ravintola.

The Festival Speech in the clubhouse, 2 p.m. Featured speaker: Maija Lähteenmäki, consul general of Finland, New York, speaking on the 90th anniversary of Finnish women's voting rights.

Also, Roy Helander will present readings.

And more wonderful music from Hannu Makipuro in celebration of our Finnish heritage.

There will be Children's Games 2-3 p.m. with Andrea Gallher.

Then more great Finnish music from musician Veikko Honkala playing in the pavilion. Veikko is widely known and a popular performer among the New England Finnish communities. Not only is Veikko a musician but he is also the president of the Finnish Ski Club which cele-

brates its 50th anniversary this year. He is also on the board of directors of the Finnish-American Club of Saima.

A \$2 per person donation is requested for parking in the park. The festival is a fund raiser to preserve Saima Park and to help with the costs of continuing the Finnish newspaper RAIVAAJA.

Finns from all over New England should gather at Saima Park to celebrate Finnish culture and heritage. It's time to strengthen our commitments. It's time to draw strength from one another and to pull the load together.

Let all people come and enjoy the festival. As fellow Americans come to the festival to dance, sing and compete in the athletic contests, come and celebrate with us!

And let the women come and celebrate women's rights! Paul Oinonen

Summer Dance

at

Aura Hall
Voluntown, CT

Saturday, July 6, 1996
8:00 p.m.

Music by
Ed Hendela

Admission \$5.00

Refreshments

70th SEASON OF SUMMER CAMP
Uljas Koitto Temperance Society

83 Suomi Rd. off Center St. Route 36
P.O. Box 1232, Pembroke, MA 02359
Tel. 1-617-293-9837
On shore of Furnace Pond

Sauna and refreshments

Join Sauna Club for a real Finnish Sauna
Sat.: May thru October 3:00 - 9:30 p.m.
Wed.: June 19 thru Sept. 11, 6:00 - 9:30 p.m.

* Saturday Suppers at 5:00 p.m.*

July 6 & 20, Aug. 3, 17, 31, Sept. 14 & 28, Oct. 5 & 19

* Sunday Dinners at 12:00 noon *

June 30 Beef, July 14 Turkey,
Aug. 11 Beef by men, Aug. 25 & Sept. 8, come to sign up

* Special Events *

August 17 Silent Auction p.m. & Supper
September 14 Fall Fair p.m. & Supper

FINNISH CANDIES
Chymos Marianne
Fazer Bartender
Panda vodka chocolate
Lakka chocolate
Fazer Geisha
Fazer Dumle
Fazer Mintcremes
Fazer Pax
Fazer Pectus
Fazer Sport Goodies
Fazer chocolate bars
Leaf Maxi Tupla
Leaf Budapest
Leaf Allsorts licorice
Leaf licorice pipes
Leaf Sisu sokton
Halva menthol drops
Halva licorice
Halva salmiakki
Fazer salmiakki
Panda licorice
Panda chocolate bars
Xylifresh gums
Write for a catalog
SPECIFY FINNISH!
THE GIFT CHALET
ROUTE 20
AUBURN, MA 01501
tel. 508 755-3028
FAX 508 754 0656

FINNISH-AMERICAN REST HOME
AMERICAN-FINNISH NURSING HOME
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FL 33461
TELEPHONE (407) 588-4333

Enjoy independent living in our beautiful Rest Home or if needed, 24 Hour Care in our Nursing Home. Live in a Finnish atmosphere at affordable rates. Call or write for further information.

Braised Beef Dinner

Sunday, July 7, 1996
Noon - 1 p.m.

Kaleva Camp

Perry Road, off Kaleva Road
Lancaster, Massachusetts

Adults \$6.00

Children \$2.00

Sponsored by Knights of Kaleva

Kalenteri

CALIFORNIA

Aug. 3 - Crawfish Dinner & Party, FAHA, 197 W Verano Ave, Sonoma. Cocktails, 4 pm; dinner 6 pm; reservations should be made. For more info: 510-523-1394.

CONNECTICUT

July 1 - Aura Seura meeting, 7 pm, Aura Hall, Voluntown.
July 6 - Summer Dance, 8 pm, Aura Hall, Voluntown. Music by Ed Hendela.
July 11 - Finnish American Heritage Society monthly meeting, 7 pm, Finnish Hall, Canterbury.
July 13 - Annual Chicken Barbecue, 4-6 pm, Aura Hall, Voluntown.
July 14 - Finnish Folkways, 1:30 pm, Finnish Hall, Canterbury. Sponsored by FAHS.

MAINE

Aug. 18 - Finnish American Heritage Society of Maine annual picnic, 9:45 am-4:30 pm, Hebron Pines campground, Rt 124, Hebron. Pot luck lunch, entertainment, tori, visiting. Rain or shine.

MASSACHUSETTS

June 26 - Juhannus Midsummer celebration - performance by Tikkurila, young women's gymnastic & dance group from Vantaa, Finland, 7 pm, Sovittaja Park, Finn Park Rd, Rutland. Dancing follows to music by Bert Stromholm. Sponsored by FACR.
June 27 - Performance by Tikkurila women rhythmic gymnasts & folk dancers, 7:30 pm, Viking Club, 410 Quincy Ave, Braintree. Followed by dancing; music by Bert Stromholm & Nils Lundin.
June 28 - 90th Finnish Summer Festival begins with bonfire & dance, Saima Park, Fitchburg. Beginning at 8 pm free hot dogs, ice cream and soda to youth 12 years old and under. Bonfire at dusk. Music by Veikko Honkala.
June 29 - 90th Finnish Summer Festival dance, 8 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by Nils Lundin.
June 30 - 90th Finnish Summer Festival, Saima Park, Fitchburg. Track & field meet (9 am), road race (9 am), chicken barbecue (11:30 am), art exhibit, program, dance, & more. Rain or shine. Sponsored by Finnish-American Club of Saima.
- Beef dinner, 12 noon, U. K. Temperance Society camp, 83 Suomi Rd (off Rt 36), Pembroke.
July 5 - Coffee Social, 7:30 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster. Sponsored by Knights & Ladies of Kaleva.
July 6 - Supper, 5 pm, 5 pm, UK Temperance Society camp, Pembroke.
July 7 - Braised Beef Dinner, 12 noon- 1 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster. Sponsored by Knight of Kaleva Panun Maja #24.
July 13 - Sovittaja Park 70th anniversary dinner dance, Sovittaja Park, Rutland. Dinner (menu to be announce) 6 pm (reservations by July 9 to 508-853-5174 or 508-886-6260); dancing to music of Bert Stromholm 7-11 pm.

MICHIGAN

Aug. 6-7 - FinnFest Forum I - Health & Ethnicity: Deep Legacies of Biology and Culture Among Finnish Americans, Marquette. Continuing education credit for attending this conference available. For more info, contact FinnFest USA '96. Co-sponsored by FinnFest USA '96 & Marquette General Hospital.
Aug. 7-11 - FinnFest USA '96, Marquette. For more info, write: FinnFest USA '96, 121 N Front St, Marquette MI 49855; call 800-906-FINN (or 906-222-FINN - toll free UP); e mail: finnfest@nmu.edu.

MINNESOTA

July 28-Aug. 3 - Finnish language & culture seminar, University of Minnesota, Duluth. Sponsored by S. I. S. U.
Aug. 24-25 - Summer Folk Festival, Finn Creek Open Air Museum, off Hwy #106, New York Mills. More info: 218-385-2233. Sponosred by Minnesota Finnish-American Historical Society Chapter 13.

VERMONT

Nov. 1-3 - Finn-Funn Weekend, Cortina Inn, Killington. Reservations (with deposit) requested by May 1. For more information, call 860-887-8111 or 860-889-7820. Sponsored by FAHS.

WASHINGTON

July 26-28 - 'Music, Musikki, Music,' Finnish-American Folk Festival, Naselle High School, Naselle. For more info: 800-451-2542.

WISCONSIN

Aug. 11-14 - Kantele-playing workshop, Edgewood College, Madison. For registration & more information: 608-255-9992. Sponsored by Laulupaasi.

Events subject to change without notice

FESTIVAL TRIVIA

from page 14

Hannu Mäkipuro

Through earlier research I knew that Hannu Mäkipuro, who is appearing on this year's program, performed at the Festivals of 1966 and 1976 in addition to the 1992 performance with his son Mark.

But, turning the pages of old Raivaajas showed him to be on the program of the 1959 festival also. Laurel Lassila and Aatos Autio appeared on that program as well. And Roy Helander provided the opening music.

Accompanists

I didn't have time to make a total of each of their appearances, but Roy Helander and Laila Pera have taken turns accompanying the various vocalists appearing at the Summer Festivals between 1956-96.

Veikko Honkala on guitar?

Veikko Honkala, as mentioned, has played for dances at the Festivals in recent years. But do you know what instrument he played at the 1969 Festival?

There is a photograph in the

Festival issue of Raivaaja that year showing a trio which played on the Festival program. Juhani Puutio is on the accordion, Kalevi Kopsala has a clarinet and Veikko Honkala is in the back with what looks like a guitar or some other stringed instrument.

ment.

A drop in the bucket

To use the old cliché, the above is just a drop in the bucket considering the amount of fact and lore about 90 years of the Finnish Summer Festivals that is

available.

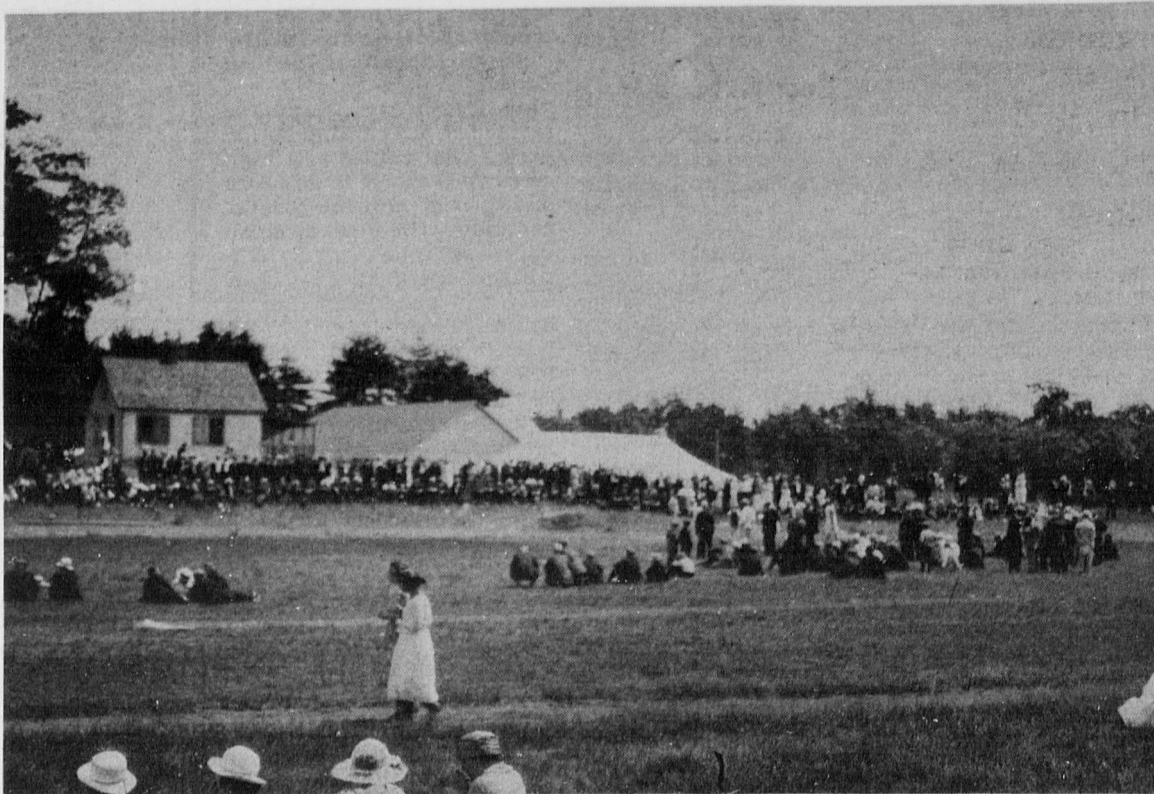
Out of 90 festivals, 72 have been held in Fitchburg, six in Maynard, four in Gardner, four in Worcester, two in Quincy (the first one, actually held in North Weymouth, was sponsored by the Quincy local) and one each in Rock-

port and New York, N. Y.

The most recent parade was held back in Maynard in 1926.

This is but a brief glimpse of our past. Much more research is needed to tell the story of this festival.

Jonathan Ratila

Summer Festival scene at Vose Park in Maynard (MA). The year? - we're not sure but it is probably around 1920. Photograph by Aarne J. Parker (1902-1995). photo courtesy Aarne J. Parker collection/FCC

The Finnish-American Club of Salma chorus is shown above singing during the 61st Finnish Summer Festival, Salma Park, Fitchburg, July 2, 1967. At right

directing is the late U. John Pera.

Raivaaja file photo

Seurakunnat

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus HYVÄT UUTISET lähetetään joka sunnuntaiamu asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Heinäkuun yleiset kokoukset pidetään 7. ja 21. päivinä klo 2 i.p. Elm St. Lähetyskirjossa. Evankelistat Olli ja Irja Pyykkö mukana. Tervetuloa!

Rukoukokoukset jatkuvat entiseen tapaan kodeissa.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St.
Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 9:30 aamulla. Pastori John Buczynski saarnaa. Pikkulapsille on järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltain klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltain klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoina klo 2:00 iltapäivällä.

Messiah Lutheran seurakunta

Perjantaina, kesäk. 28. p:nä klo 7:30 ill. *Singled Out* ryhmä kokoontuu Freedom Farmilla.

Sunnuntaina, kesäk. 30. p:nä klo 9:15 aam. kesäajan pyhäkoulu, aikuisten raamatuntutunti, klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Scott Sweeney'n *Elder Group* kokoontuu jumalanpalveluksen aikana.

New York City

New Yorkin suomalainen evankelis-luterilainen seurakunta, 106 East 86th Street. Juuri päättyneen kauden viimeinen jumalanpalvelus pidettiin sunnuntaina, kesäk. 16. päivänä pastori Raymond Salemin toimittamana.

Sen jälkeen juhlittiin isänpäivää kahviaisten merkeissä. Helena Salonen ja Alpo Niskanen lukivat sekä eläviä että kuolleita isä kunnioittavia runoja. Jäsenet ystävineen vertasivat kesälomasuunnitelmiaan. Monilla on edessä Suomi-matka.

Syyskausi alkaa sunnuntaina, syyskuun 22. päivänä klo 3:30 iltapäivällä.

Hyvää kesää!
Anna-Liisa Rintala

**Olethan
muistanut
uusia
tilauksesi?**

Ituja
tarjolla

Liisa A. Liedes

Ps. 63:2 - "Jumala, sinä olet minun Jumalani, sinua minä etsin varhain; sinua minun sieluni janoaa, sinua halajaa minun ruumiini kuvassa ja nääntyvässä, vedettömässä maassa."

Näin puhuu ihminen, jolla on todellinen ja syvä Jumal'kaipaus! Jumala antaa rohkaisevan lupauksen niille, jotka todella etsivät Herraa: "Te etsitte minua ja löydätte minut, kun te etsitte kaikkea sydämestänne." (Jer. 29:13)

Eräs Jumalan armoitettu palvelijatar (Edith Schaefer) kertoo miehestä, joka eli Kiinassa. Hän palveli epäjumalia (paholaisia). Hän halusi tulla tuntemaan todellisen Jumalan.

Erään kerran hän löysi irtireväistyn katekismuksen sivun palasen, jossa oli näkyvissä vain vähän tekstiä. Kaksi kysymystä. Ensimmäinen kysymys oli: "Onko olemassa enempi (todellisia) jumalia kuin yksi?" Vastaus: "Ei." Toinen kysymys: "Tullisiko meidän palvoa epäjumalia?" Vastaus: "Ei."

Näiden lauseiden perusteella mies meni kotiinsa ja tuhosi kaikki demonien (paholaisten) alttarit. Pian hänen tyttärensä sairastui. Miehen ystävät ja naapurit huomauttivat, että hän oli vihoittanut demoneita.

Toivoen pääsevänsä lähemmäksi Jumalaa mies kiipesi 14,000 jalkaa korkealle vuorelle, ja pyysi Jumalaa parantamaan tyttärensä.

Palattuaan kotiinsa hän sai tietää tyttärensä parantuneen juuri sillä hetkellä kun hän huusi apua vuoren huipulla. Myöhemmin hän löysi torilta Markuksen evankeliumin. Opittuaan tuntemaan Jeesuksen, hänestä tuli kristitty.

Raamattu kertoo miehestä, Kornelius nimeltään, että "Hän oli hurskas ja Jumalaa jatkua seuraavalla sivulla

LTC Westfield
opettajaksi
Washingtoniin

LTC Alan David Westfield, Beverly (MA) High Schoolin graduaatti on pestattu opettamaan sotatiedettä ja historiaa University of Washingtonin oppilaitokseen Cheneyhin Washingtoniin. Opetustyö alkaa syyskuussa. Hänen vastuullaan on myös yliopiston ROTC-ohjelma.

Westfield palveli hiljattain Grafenwoehrissa Saksassa Seventh Army'n valmennuskomennuksessa. Komennuksen viimeisimpänä tehtävänä oli antaa huolto- ja komennustukea Bosniassa oleville amerikkalaisille rauhanturvajoukoille.

Eversti Westfield oli 90 päivää Unkarissa, missä hänen yksikkönsä oli suorittamassa viimeistä valmennusharjoituksia ennen Bosniaan lähtöä. Hän on osallistunut myös rauhanturvaamiseen osallistuvien maiden joukkojen koordinoimiskokouksiin Bosniassa ja Kroatiassa.

"Operation Desert Stormin" aikana eversti Westfield palveli Army Central Commandin päämajassa Riyadhissa Saudi-Arabiassa. Sitä aikaisemmat asemapaikat olivat olleet Saksassa ja Yhdysvalloissa.

Westfield on saanut päästötodistuksen US Military Academysta West Pointissa, NY:ssä, U.S. Army Command and General Staff Collegesta sekä University of Georgiasta.

Hänen puolisonsa Jutta os. Henrici on kotoinen Saksasta Wormsin kaupungista. Heillä on kaksi poikaa, Nicholas ja Jonathan. Hänen palveluajankanaan perhe on asunut Berlinissä.

Hänen vanhempansa ovat Duane Westfield, Salem ja Nancy Westfield, Amesbury. Hänen isänsä opettaa Endicott Collegessa Beverlyssä (MA).

Ashburnham Apostolic Lutheran seurakunnan

Evankeliumi-tilaisuudet

Heinäk. 4 - 7

Franklin Pierce College
Rte. 119, Rindge, NH

(n. 1/2 mailia teiden 119 & 202 risteyksestä)

Englanninkieliset jumalanpalvelukset päivisin

klo 10 aam., 2:30 i.p. ja 7 ill.

Suomenkieliset jumalanpalvelukset päivittäin

klo 9:45 aam., 2:15 i.p. ja 7:00 ill.

Pastori Timo Orri Suomesta

Kalkki tervetulleita

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.

Fitchburg, MA

Tel. 508-343-4853

Eino E. Niinimäki

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILLOITA

Ahlforsseille Citizens' Award -palkinto

PAXTON, MA - Andrew ja Helmi Ahlfors saivat vastaanottaa Quinsigamond Community Collegen (Worcester) Citizens' Award -palkinnon collegen tämänkeväisissä päättäjaisissä toukokuun 18, 1996. He saivat palkintonsa kiitoksena collegelle antamastaan rahallisesta tuesta ja sille omistautumisestaan. Yllä Ahlforsit ja palkintoplaakatti. Sen teksti on seuraava: "Quinsigamond Community College, Worcester, Massachusetts Citizens' Award presented by the board of trustees to Andrew N. Ahlfors ja Helmi E. Ahlfors for their generous support of Quinsigamond Community College and their commitment to public higher education in Massachusetts."

Kokolle

Juhannusaaton alla käyty kahden henkilön välinen keskustelu:

"Kokoo kokko kokoon."

"Koko kokkoko?"

"Koko kokko."

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjäWestminster, MA
Puhelin 874-2921

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
- New customers always welcome
- Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Helen Ketola

STOW, MA - Helen Mark Ketola, 85, kuoli kesäk. 18, 1996 Concordin Mediplexissä sairauden murtamana. Hän oli 1960 kuolleen Eino Ketolan leski.

Hän oli syntynyt Maynardissa Frank ja Selma (Krohn) Markin tyttärenä. Stowissa hän oli asunut 26 vuotta.

Edesmennyt oli työskennellyt 27 vuoden ajan konttorin hoitajana Raytheon firmassa. Sitä ennen hän oli toiminut miehensä kanssa Maynardin Men's Shopin liikkeenhoitajana 1940-luvun ja 1950-luvun alkupuoliskolla.

Ketola oli kuulunut Maynardin All-American Clubiin. Monia vuosia hän oli myös mukana Maynard Dramatic Clubin toiminnassa. Vuoden 1976 Kesäjuhilla Saiman Puistossa (Fitchburgissa) hän viihdytti yleisöä laulullaan.

Kaipaamaan jäi poika John Ketola puolisoineen, Stowin lapsenlapset Eino, Karl, Abby ja Anna Ketola, kaikki Stow; sisko Ranghild Helson, Hemt, CA.

Hautaustoimisto Fowler-Kennedy, 42 Concord St., Maynard, toimitti hautauksen Glenwood hautausmaahan Maynardissa.

GARDNER, MA - Jennie Patnode, 87, 19 Beech Street, kuoli kesäk. 20, 1996 kotonaan pitkän sairauden murtamana. Hän oli 1976 kuolleen Edward E. Patnoden leski.

Hän oli syntynyt tammik. 30, 1909 Jersey City, NJ:ssä John H. ja Hilda (Norgård) Bestin tyttärenä ja oli asunut suurimman osan elämästään Gardnerissa, käyden siellä koulunsakin.

Kaipaamaan jäi poika Ralph Sexton, Reseda, CA; neljä tytärtä, Janice ja Linda Patnode, kumpikin Gardner, Bar-

TROY, NH - Gertrude E. (Luopa) Hongisto, 83, 386 South St., kuoli kesäk. 15, 1996 kotonaan saamaansa sairauskohtaukseen. Hän oli maalisk. 29, 1989 kuolleen Eino E. Hongiston leski.

Hän oli syntynyt maalisk. 25, 1913 Troyssa John W. ja Ellen (Ojala) Luopan tyttärenä ja oli asunut Fitzwillaimissa ja Troyssa koko ikänsä.

Edesmennyt oli päässyt

Kuolleita

Jennie Patnode

Tyyne Kivelä

bara Daigle, East Templeton ja Sylvia Hutchinson, Agawam; veli John Best, Columbia Falls, ME; sisko Sylvia Anderson, Gardner; yhdeksän lastenlasta ja 11 lastenlasten lasta.

Hautaustoimisto Smith, 69 Vernon St., huolehti hautausjärjestelyistä. First Congregational seurakunnan pastori Charles Mansfield toimitti siunaamisen.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella: Gardner Visiting Nurses Association, 95 Mechanic Street, Gardner, MA 01440.

MAYNARD, MA - Tyyne Kivelä, 85, kuoli kesäk. 10, 1996 Moab, UT:ssa.

Hän oli syntynyt Lowellissa Henry ja Hilda (Koski) Kivelän tyttärenä. Lapsuusvuotensa hän vietti Maynardissa ja viimeiset 40 elinvuottaan Utahissa. Hän oli tarjoilija ammatiltaan.

Kaipaamaan jäi sisko Anne Bariteau Stowissa ja tämän poika Alan Bariteau Maynardissa.

Hautaustoimisto Fowler Kennedy Maynardissa toimitti hautauksen.

Gertrude E. Luopa

Keene High Schoolista 1931. Hän kuului Troyn Christian Lutheran seurakuntaan ja oli sen naiskylän jäsen. Lisäksi hän lauloi kirkkokuorossa ja oli opettanut sekä tavallisessa että kesäisissä pyhäkouluissa. Hän kuului myös Meadwood palolaitoksen naisten apujärjestöön ja nautti puutarhanhoidosta.

Kaipaamaan jäi kaksi poikaa, Keith E. Hongisto, Beaver Falls, PA ja Bradley R. Hongisto, Keene; kolme tytärtä, Eleanor T. Lord, North Reading, MA, Carole A. Fisher, Keene ja Karen E. Ken-

dall, Hollis; sisko Margaret Laforce, Winchendon, MA; kymmenen lastenlasta; kolme lastenlasten lasta; sekä useita sisarusten lapsia.

Hautajaiset pidettiin Christ Lutheran kirkossa pastori Gerald Reiterin siunaamana. Hautauksen tapahtui Pine Grove hautausmaahan Fitzwillaimissa.

Fletcher Funeral Home, 70 Pleasant St., Winchendon, huolehti järjestelyistä.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella: Memorial Funs of the Christ Lutheran Church, c/o Denise Nolan, P.O. Box 189, Troy, NH 03465.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY Hopewell Junction, NY Fishkill, NY
452-1680 221-9234 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

Bosk
Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

John A. Bosk, Sr.
Donald G. Dufault

Ashburnham
Memorial Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Jr.
Ina A. Davidson
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA
PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:

• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

Olympia-mitalisti
Edvin Wide

TUKHOLMA, Ruotsi - Suomalais-syntyinen juoksija Edvin Wide, joka voitti kolme olympia mitalia ja teki kolme maailmanennätystä 1920-luvulla, kuoli kesäk. 19, 1996. Hän oli 100-vuotias.

Helmikuun 22. p:nä 100 vuotta täyttänyt Wide muutti Ruotsiin 1918 ja sai Ruotsin kansalaisuuden kaksi vuotta myöhemmin. Samana vuonna hän voitti ensimmäisen olympia pronssinsa 3,000 metrin joukkuekilpailussa Antwerpenissä Belglassa, jolloin 23-vuotias Paavo Nurmi teki historiaa "Lentävänä suomalaisena".

Vuoden 1924 Pariisin olympialaisissa Wide voitti hopeaa 10,000 metrillä ja pronssia 5,000 metrillä. Viimeisissä olympialaisissaan Amsterdamissa 1928 hän voitti pronssin sekä 5,000 että 10,000 metrin mittelöissä.

1920-luvulla Wide hallitsi Ruotsin mestaruuksia voittaen 12 kultamitalia. Hän voitti USA:n sisätilojen mestaruuden kahden mailin juoksussa 1929.

Wide, joka valmistui opettajaksi ja toimi myöhemmin johtajaopettajana, luopui kilpailemisesta 1930-luvulla. Juoksemista hän kylläkin harrasti lopunikänsä, ja jopa yli 90-vuotisenä hänet saattoi nähdä juoksemassa kotikaupunkinsa kadulla.

Wide puoliso Axelina täyttää 100 vuotta syyskuussa. Pariskunnalla oli kaksi poikaa.

ITUJA . . .

jatkoa edellis sivultra

pelkäävänen, niinkuin koko hänen perhekuntansakin, ja antoi paljon almuja kansalle ja rukoili alati Jumalaa." (Ap.teot 10:2). Mutta hän ei ollut (vielä) uudestisyntynyt ylhäältä. Jumala lähetti hänen luokseen Pietarin, joka johti etsivän miehen Jeesuksen Kristuksen tuntemukseen.

On kirjoitettu: "Kun Pietari vielä näin puhui, tuli Pyhä Henki kaikkien päälle, jotka puheen kuulivat. Ja kaikki ne uskovaiset, jotka olivat ympärileikatut ja olivat tulleet Pietarin mukana, hämmästyivät sitä, että Pyhän Hengen lahja vuodatettiin pakanoihinkin, sillä he kuulivat heidän puhuvan kielillä ja ylistävän Jumalaa. Silloin Pietari vastasi: "Ei kaiketi kukaan voi kieltää kastamasta vedellä näitä, jotka ovat saaneet Pyhän Hengen niinkuin mekin?" (Ap.t.10:44-47).

Jeesuksen ollessa maan päällä, monet olivat kuulleet hänestä ja lähtivät etsimään häntä. Ne, jotka tekivät sen tosisydämisesti löysivät Jee- jatkuu seuraavalla sivulla

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER
Monumental Works

JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

May
Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

SAWYER-MILLER
FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

Deware Family Funeral Homes

Serving All Faiths & Nationalities

Deware Funeral Home

Wollaston Chapel
576 Hancock Street
Quincy, MA 02170

Hannel Funeral Home

Hannel Chapel
86 Copeland Street
W. Quincy, MA 02169

Directors

Scott Deware Matthew Hannel

(617) 472-1137

Affordability Plus Service

Advanced Planning • Cremation Service Available

Services Rendered To Any Distance

Affiliated with the J.S. Waterman - Waring Funeral Homes

Suomen uutisia

Suomen uutisia

KESÄJUHLILLE . . .
jatkoa sivulta 13

Leikkejä lapsille

Ohjeiman aikana lapsille järjestetään erillistä toimintaa Andrea Gallierin ohjauksessa paviljongin katveessa. Iltapäivän päätteeksi tanssitaan Honkala & Son bändin tahdissa.

Kesäjuhlien tuloilla tuetaan kahta merkittävää suomalaista instituutiota, Saiman Puistoa ja Raivaajaa. Niinpä toivotaan, että jokainen juhla vieras antaa tukensa ostamalla \$2.00 juhla-merkin, joita myydään puiston sisääntuloportilla.

Siis, Saiman Puistossa nähdään suomalaisuuden merkeissä!

ITUJA . . .

jatkoa edellisluvulta

suksen omakohtaisena Vapahtajanaan. Sellaiset, jotka olivat tulleet vain uteliasuudesta katsomaan ja kuuntelemaan pian kääntyivät takaisin ja menivät omille teilleen.

Kaipaatko sinä todellista Jumalaa? Etsitkö Häntä? Monet haluavat vain Jumalan lahjat (terveyden, hyvän toimentulon, aineelliset siunaukset, hyvää tunnetta...) mutta eivät itse lahjan antajaa - Jeesusta. Jumalan parhaimmat lahjat ovat aina yhdistetty Jeesukseen Kristukseen, ei hänestä erillisinä!

Kun me kokosydämisesti etsimme Jumalaa, hän vastaa. Hän vastaa Sanansa muodossa: "Jokainen kirjoitus, joka on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta, on myös hyödyllinen opetuksesi, nuhteeksi, ojennukseksi, kasvatukseksi vanhurskautessa . . ." (2 Tim. 3:16).

Hän vastaa Henkensä kautta: "Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapsia..." (Ro.8:16).

Hän vastaa Poikansa Jeesuksen kautta: "Sittenkuin Jumala muinoin monesti ja monella tapaa on puhunut isille profeettain kautta, on hän näinä viimeisinä päivinä puhunut meille Pojan kautta, jonka hän' on pannut kaiken perilliseksi, jonka kautta hän on myös maailman luonut ja joka, ollen hänen kirkkautensa säteily ja hänen olemuksensa kuva ja kantaen kaikki voimansa sanalla, on toimitettu puhdistuksen synneistä, istunut Majesteetin oikealle puolelle korkeuksissa. . ." (He. 1:1-3).

Suomalainen taidekäsityö menestyi Ranskassa

Suomalaisten taidekäsityöläisten teoskokonaisuus "Aamiainen hangella" on saanut toisen palkinnon Maailman käsityöneuvoston järjestämässä näyttelyssä Ranskassa.

Taiteilijaryhmään kuuluivat hopeaseppä **Karin Bonde-Jensén**, keraamikko **Åsa Hellman**, tekstiilitaiteilija **Ulla-Maija Vikman** ja teollinen muotoilija **Kenneth Wikström**.

Näyttely oli esillä Maconin museossa ja sen teemana oli Taide ja gastronomia.

Ensimmäisen palkinnon sai Slovakia.

(TS)

Kuusisto ja Kamu ensi kertaa yhdessä

Suomen Kansallisoopperan tuleva kapellimestari Okko Kamu ja viulisti Pekka Kuusisto esiintyvät viime viikolla ensi kertaa yhdessä.

Ennen Naantalons konserttia miehet pitivät yhteisen pressikonferenssin, jossa puhuttiin leikkisesti yhteisestä strategiasta.

"Sanotaan, että jos aloitetaan ja lopetetaan yhtä aikaa, niin kuulijat tuskin muistavat mitä siinä välissä tapahtuu", Kamu vitsaili.

Kovin vakavasti näitä poikia ei voi ottaa - muualla kuin konserttilavalla.

"Olemme me kerran syöneet samassa pöydässä, ja Okko on kuulemma sanonut kauan sitten isälleni, etteivät suomalaiset viulistit harjoittele intonaatiota tarpeeksi", Pekka sanoi.

(TS)

Kaarina Suonio Tampere-taloon

Hämeen läänin maaherra Kaarina Suonio (sd) on valittu Tampere-talon uudeksi toimitusjohtajaksi.

Vuonna 1941 syntynyt Suonio on ollut Tampere-talon hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 1988 lähtien. Hämeen läänin maaherrana hän on työskennellyt vuodesta 1994. Sitä ennen Suonio oli Tampereen opetus- ja kulttuuritoimen apulaiskaupunginjohtaja. Lisäksi hän on ollut mm. opetusministeri vuosina 1983-86. Suonio on koulutukseltaan filosofian maisteri ja oikeustieteen kandidaatti.

(Demari)

Maailman metsien tila tutkitaan Suomen johdolla

Maailman metsien tilaa ja tulevaisuutta ryhdytään tutkimaan suomalaisvetoisesti laajassa kansainvälisessä tutkimusprojektissa.

Suomen Metsäntutkimuslaitoksen johdolla tehtävä hanke pyrkii kartoittamaan koko maailman metsien kehitystä sekä etenkin ihmisten vaikutusta siihen.

Metsien taloudellinen käyttö sekä laajojen metsäalueiden häviäminen ja ilmastonmuutokset ovat sidoksissa monimutkaisiin väestökasvuun ja politiikkaan liittyviin ongelmiin.

Näitä vaikutteita selvittävässä World Forests, Society and Environment -projektissa on mukana 20 tutkijaa kaikkialta maanosista.

"Työ tuottaa julkaisun, jonka tarkoituksena on vaikuttaa myös hallitusten poliittisiin päätöksiin ympäri maailmaa", sanoo hanketta vetävä professori Matti Palo Metsäntutkimuslaitokselta.

Tutkimuksessa aiotaan esittää konkreettisia toimenpide-ehdotuksia päättäjille.

Metlan, YK:n yliopiston ja Euroopan metsäinstituutin yhteistyö saa rahoitusta mm. Sitralta ja Suomen maatalousministeriöltä.

Vaikka maapallon ympäristömuutoksia tutkitaan laajasti, metsien kehityksen näkökulmasta ongelmiin ei Palon mukaan olla näin laajasti paneuduttu.

"Eriyisesti metsätaloudesta riippuvaisen Suomen intressissä on pysyä mukana kansainvälisissä muutoksissa",

Palo perustelee suomalaisten aktiivisuutta.

Metsätuhot koskettavat biljoonia ihmisiä

Töitä tutkimusryhmällä riittää. Metsien häviäminen koskettaa tulevaisuudessa eri tavoin useita biljoonia ihmisiä. Ihmisten ohella metsien häviämisestä kärsivät kansantaloudet, vesi, maaperä ja ilmasto.

Taloudellisten katastrofien lisäksi luonnolle koituu korvaamattomia menetyksiä: pelkästään trooppisella vyöhykkeellä elää noin puolet maapallon eläin- ja kasvilajeista.

YK:n maatalous- ja elintarvikejärjestön FAO:n arvion mukaan trooppisia metsiä on hävinnyt vuosittain 15.5 miljona hehtaaria.

Kehityksestä kärsii pahiten kyseisten alueiden väestö. Teollisuusmaihin ongelmat välittyvät mm. ilmastonmuutoksen, kuten kasvihuoneilmiön myötä.

Joissakin maissa metsien häviämistä koituu suuremmat taloudelliset tappiot kuin mitä metsät tuottavat.

Kännyköiden terveystarpeita tutkitaan

Monet matkapuhelinten terveystarpeita tutkivat tiedemiehet ovat lakanneet käyttämästä kännykkänäsä syöpävaaran vuoksi.

BBC esitteli äskettäin brititelevisiossa dokumentin, jossa tiedemiehet kertoivat matkapuhelinten välittämien mikroaaltojen vaarallisuudesta ja niiden mahdollisista vaikutuksista aivosoluihin.

Ohjelmassa tarkasteltiin australialaisten, ruotsalaisten ja yhdysvaltalaisien tiedemiesten tutkimuksia, joiden mukaan Alzheimerin taudilla ja syövällä saattaa olla yhteys matkapuhelinten ahkeraan käyttöön.

Ohjelman mukaan Yhdysvalloissa monet tautioireita saaneet matkapuhelinten käyttäjät ovat jo alkaneet vaatia korvauksia amerikkalaisilta puhelinten valmistajilta, jotka sijoittivat miljattain 120 miljoonaa markkaa erityisen tutkimusrahan perustamiseksi.

(IS)

Suomalaisten EU-vastustus lisääntynyt

Euroopan unionin vastustajia on Suomessa enemmän kuin koskaan maan koko jäsenyyskauden aikana.

Jäsenyyttä kannattaa 47 prosenttia äänestysikäisistä ja vastustaa 44 prosenttia suomalaisista. Tiedot käyvät ilmi Taloustutkimuksen toukokuusesta mielipidemittauksesta.

Edellisen kerran jäsenyyden kannatusta mitattiin helmikuussa, jolloin kannattajia oli 53 prosenttia ja vastustajia

38 prosenttia.

Taloustutkimus on tehnyt koetutkimuksen, joka kertoo, että syksyn europarlamenttivaalit ovat äänestäjille ennen kaikkea henkilövaalit.

Eurovaali on valitsijoille lisäksi kunnallisvaaleihin nähden toissijainen tapahtuma. Äänestämään lähdetään lähinnä kunnallisvaalien takia.

Useimmat kertovat kuitenkin täyttävänsä molemmat äänestyslaput.

(AL)

Piispa Voitto Huotari lähetysjuhlilla: Eri uskontoja tunnetaan huonosti

Suomalaisten olisi osattava kohdata eri uskontoja, katsoo piispa Voitto Huotari. Uskontojen tuntemus tukee syväisempää kulttuurien tuntemusta, ja sen puuttuessa kanssakäyminen jää kapea-alaiseksi, arvioi Huotari äskettäin valtakunnallisilla lähetysjuhlilla Lappeenrannassa.

Hän muistutti, että viranomaiset eivät juurikaan tunne pakolaisina Suomeen muuttaneiden uskontoja, mikä kertoo vähättelystä tai hämillään olosta. Huotarin mielestä myös kirkkoissa on puhuttu liian vähän muista uskonnoista.

(STT)

Kenneth Frampton: "Olisi kohtalokasta luopua Finlandia-talon marmoreista"

Helsinki tekee suuren erehdyksen, jos vaihtaa Finlandia-talon valkoiset marmorit harmaaseen graniittiin, newyorkilainen professori Kenneth Frampton sanoo.

Frampton on käynyt Suomessa rakennustaiteen museon 40-vuotispäivän johdosta, mutta toinen aihe vierailun aikana on Alvar Aalto. New Yorkin Modernin Taiteen museo MoMa on kutsunut Framptonin asiantuntijaksi suunnittelemaan suurta Aalto-näyttelyä, joka nähdään museossa arkkitehdin 100-vuotisjuhlan kunniaksi 1998.

Frampton on tunnettu suomalaisen arkkitehtuurin korvaamattomana kummisetänä. Hän nosti vierailunsa aikana esiin neljä maata, jossa arkkitehtuurin kulttuuri kukoistaa yhä laajana rintamana. Nämä ovat Suomi, Espanja, Ranska ja Japani.

Museovirastolle kelpaa graniittikin Finlandia-taloon

Museovirasto puolestaan on pyöränyt päätöksensä siitä, että vain marmori käy Finlandia-talon ulkoseinien materiaaliksi. Museovirastolle kelpaa myös vaalea graniittipinta, mikäli sillä tavalla saadaan teknisesti hyväksyttävä ratkaisu.

Museovirasto päätti kannastaan viimeviikkoisessa kokouksessaan.

Edelfeltin Ristiäissaatto takaisin Suomeen

Albert Edelfeltin 1880 maalaama *Ristiäissaatto* on nyt esillä Suomen taiteen museon kokoelmissa Ateneumissa.

Maalaus myytiin viime lokakuussa New Yorkissa Sothebyn huutokaupassa ulkomailla asuvalle yksityishenkilölle, joka maksoi siitä 370 000 dollaria. Tammikuussa hän talletti sen Suomen taiteen museoon.

Ateneumissa *Ristiäissaatto* on esillä Edelfeltin maalaamaan saaristolaiskuvauksen, *Lapsen ruumissaaton*, vieressä. Molemmat liittyvät samaan kompsitoteemaan. *Ruumissaaton*n idean taitelija oli saanut veneellä tehdystä ristiäismatkasta Haikossa kesällä 1879.

(HS)

Orkesterivierailu Suomesta

PETERBOROUGH, NH - Kuopiolaisen Haapaniemen Nuorisopuhallinorkesterin äskettäinen konsertti ConVal High Schoolissa sai erittäin lämpimän vastaanoton paikalliselta yleisöltä.

Tämän Haapaniemen peruskoulussa 1975 perustetun orkesterin kokoonpano on 40, ja soittajat ovat iältään 12-20-vuotiaita. Opetusmetodi perustuu unkarilaisen Zolten Kodalyn tyyliin. Vuodesta 1977 orkesteria on johtanut Pekka Ulmanen.

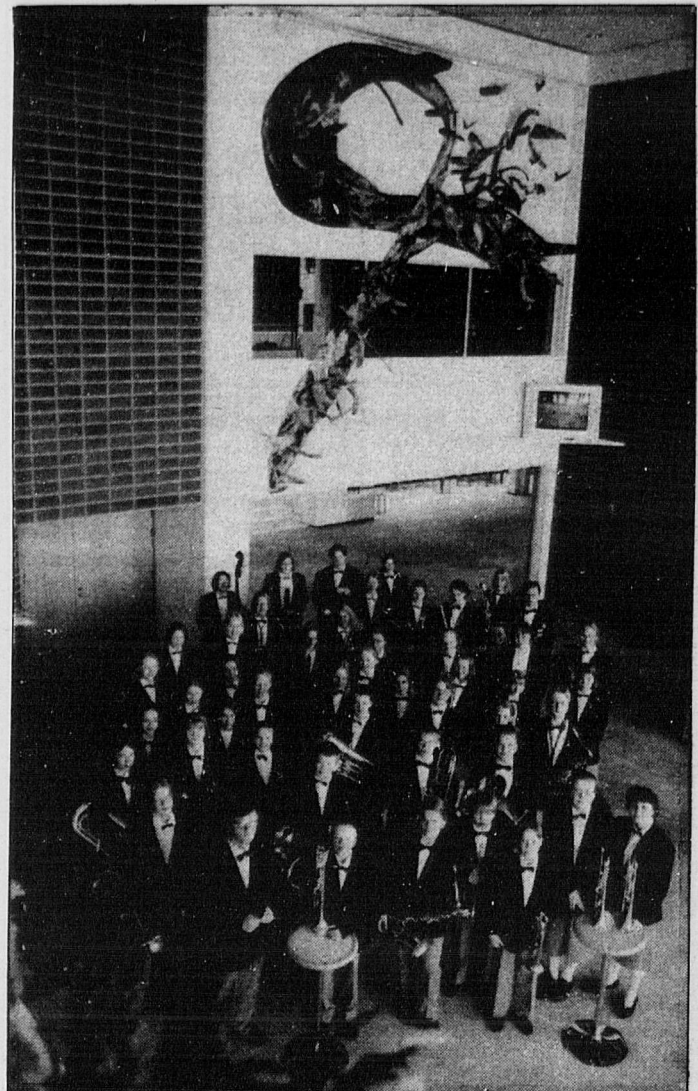
Orkesteri on vierailut valtakunnallisissa kokouksissa, suurjuhlissa ja mm. Kalevan kisoissa. Kansainvälistä kokemusta on hankittu konserttimatkoilla Pohjoismaissa, Saksassa, Englannissa, Itävallassa, Unkarissa, Puolassa, Ranskassa, Kanadassa ja Yhdysvalloissa. Edellinen USA:n matka tehtiin 1991, jolloin esiinnyttiin mm. Kaliforniassa ja Virginiassa.

Kolmipäiväisen vierailun aikana orkesteri esiintyi myös South Meadow Schoolissa ja Great Brook Schoolissa, missä heillä oli tilaisuus tutustua myös koulujen oppilaisiin.

Yhden päivän orkesteri vietti Bostonissa, ja sielläkin oli ohjelmassa kouluvierailuja.

Täällä ollessaan orkesterin jäsenet asuivat paikallisissa kuoro- ja orkesterimusikkia harrastavissa perheissä.

ConVal High Schoolin konsertin musiikki koostui suomalaisten (Jean Sibelius,

Haapaniemen Nuorisopuhallinorkesteri

Vaino Tuomainen, Pertti Pekkanen) sekä Albert W. Ketelbeyn, Jacob de Haanin, Ted Huggensin, John Hartmannin ja Antonin Dvorakin sävellyksistä.

Floridan Lepokodin kuulumisia

Hei kaikille Lepokodilta!

Kiitos aivan ensimmäiseksi meidän kiharoiden kähertäjille kampaamoon. Kyllä on kiva, kun pidätte lepokotilaiset kauniina ja nuorekkaina. Jos tulisi vaikka Lepokotien kauneuskilpailut, niin varmasti saisimme palkinnon. Meillä näes on kivoimmat kikkurat!

Meillä oli epäviralliset herne-pussin heittokilpailut. Helena Simula kruunasi voiton viidennellä kierroksella. On-

nea Helenalle! Hän sai palkinnoksi upea vaaleanpuunaisen kruunun.

Kiitos Monica Poutiainen huulin soitosta, Paavo Kukkarolle, Charlille, pastori Törmälälle, Sylvia Söderströmille sekä Lydialle ja Johnille kulu-neesta viikosta.

Meidän joka perjantaitaamuiset rantaretkemme ovat sujuneet mukavasti pullan ja kahvin merkeissä. Puiston pulut ne vain lihoivat, kun me syötämme ylimääräiset pulanloput aina niille.

Hyvää viikonjatkoa kaikille ja kiitos Lepokodin Ystäville juhannusjuhlan kahvitukista. Merja Poutiainen saa erikoiskiitoksen Anna-Liisa Vihkon "tuuraamisesta" juhannusjuhlassa. Uusi Äänikin oli ihan OK...

Hei, hei
Anu Delcourt

P.S. Sain muuten tietää, että eräällä herralla oli bniin kova "luuvalo" (reumatismi), ettei hän muuta valoa tarvinnutkaan.

RAIVAAJA

TILAUS JA/TAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____ uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$23.00; 6kk \$15.00; 3kk \$11.00
Ulkomaat: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

Advertisers take notice!

You can buy
this space for

\$6.75

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd
Friday of the month from
October through May.

CENTRAL PRESBYTERIAN CHURCH

593 Park Ave & 64th St., NYC
Mailing address for
information
P.O. Box 2590
Grand Central Station,
New York, NY 10163

All Your Travel Anywhere in the World

FINNEXPRESS

SAVES YOU MONEY
ON FLIGHTS TO
FINLAND

CRUISES ♦ TOURS ♦ CARS ♦ HOTELS
SCANDINAVIAN BONUSPASS FREE WITH TICKET

For information and reservations please contact:

TRAVEL SERVICE
425 Madison Avenue, New York, NY 10017
212 832-8989 800 677-6454